

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-3985

Chișinău

18 aprilie 2022

Ministerul Economiei
secretariat@me.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: Scrisoarea nr. 06/2 - 1020 din 08 aprilie 2020/ număr unic 27/ME/2022

Centrul de armonizare a legislației, analizând repetat proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, Legea concurenței nr. 183/2012 și Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008), definitivat în baza avizelor autorităților interesate, în limita competențelor sale funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri adiționale.

/Semnat electronic/
Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2022.04.18 15:33:53 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executor: Natalia Vitvițchi
Tel: 022-250-477

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr.31/02-126-1207

Chișinău

7 februarie 2022

Ministerul Economiei
secretariat@me.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: Scrisoarea nr. 18-23-906 din 28 ianuarie 2022 / număr unic 27/ME/2022

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de lege privind modificarea unor acte normative, inclus în pct. 4.3.1 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021 - 2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Anexă: 7 file

Natalia SUCEVEANU

/semnat electronic/

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2022.02.07 14:27:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

26.01.2022 nr. 106-06/17

Ministerul Economiei

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (CCI), vă asigură de înalta sa considerație și, urmare examinării în consultare cu mediul de afaceri și asociațiilor de afaceri profesionale a proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (legea practicilor comerciale neloiiale), comunică susținerea acestuia cu luarea în considerare a următoarelor propuneri:

1. În punctul 2 al Art. I. al proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative "Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior":

În scopul asigurării tratării echitabile a producătorilor și/sau furnizorilor unităților comerciale în contextul eliminării practicilor comerciale neloiiale, se propune extinderea domeniilor de aplicare a prevederilor proiectului legii remise spre examinare și pentru mărfuri industriale. Astfel se propune modificarea definiției noțiunii de "furnizor", care urmează a fi expusă în următoarea redacție: "furnizor - înseamnă orice producător sau orice persoană fizică sau juridică sau grup, uniuni/asociații a acestora, care vinde produse" și includerea noțiunii de "producător".

În această ordine de idei, considerăm necesară excluderea sintagmei "agricole și alimentare" pe tot parcursul textului, cu excepția prevederilor referitoare la produsele perisabile. Mai mult, deși Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 se referă la practicile comerciale neloiiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, aceasta conține prevederi, care permit extinderea acestora asupra altor categorii de furnizori "(40) Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată menține sau introduce reglementări naționale menite să combată practicile comerciale neloiiale care nu fac parte din domeniul de aplicare al prezentei directive, cu condiția respectării dispozițiilor dreptului Uniunii aplicabile funcționării pieței interne și cu condiția proporționalității reglementărilor respective. Astfel de reglementări naționale ar putea depăși domeniul de aplicare al prezentei directive, de exemplu în ceea ce privește dimensiunea cumpărătorilor și a furnizorilor, protecția cumpărătorilor, gama de produse și de servicii. Astfel de reglementări naționale ar putea, de asemenea, depăși numărul și tipul practicilor comerciale neloiiale interzise enumerate în directivă."

În art. 21¹⁴ "Noțiuni utilizate în sensul prezentului capitol", noțiunea *reduceri comerciale* urmează a fi completată cu sintagma "...și de la alte plăți cu caracter obligatoriu.";

În art. 21¹⁵ Contracte și termenele de plată":

Conform prevederilor Directivei (UE) 2019/633, încălcarea termenelor de plată nu sunt considerate practici comerciale neloiiale, acestea fiind stipulate în contracte/acorduri între cumpărător și furnizor. Prin urmare, propunem excluderea alin.6, și lit. a) din alin. (5).

În art. 21¹⁶ "Practici comerciale neloiale":

- alin. (3) dublează alin. (10) al art. 21¹ "Relațiile contractuale dintre furnizor și comerciant", respectiv este necesară revizuirea acestui aspect;
- a expune alin. (5) în următoarea redacție: "*(5) Reducerile comerciale și alte plăți solicitate de către cumpărător furnizorului, nu pot depăși sumar, limita de 10% din prețul de vânzare, stipulat în lista de prețuri a furnizorului sau specificația comerciantului, indiferent de numărul contractelor încheiate între Furnizor și Comerciant. Furnizorul îi prezintă comerciantului, la cererea acestuia, o estimare în scris a prețului de vânzare. Refuzul de prezentare de către furnizor a estimării scrise a prețului de vânzare, sau prezentarea estimării eronate, duce la inaplicabilitatea limitării reducerii comerciale*". Redacția actuală, care prevede plafonarea reducerilor comerciale în limitele de maxim 10%, nu limitează în fond fenomenul încasărilor/solicitărilor comerciantului, de la furnizori, sub alte forme juridico-economice (de exemplu, taxe de intrare sau listare, taxe logistice, taxe de dezvoltare, etc.).
- în alin. (7), a reduce termenul maxim al acțiunilor de promovare de la 60 la 30 de zile per an per produs.

În art. 21¹⁷ "Autorități competente":

- este necesară prevederea mecanismului de stabilire, examinare, asigurare a aplicării interdicțiilor, sancționare a practicilor comerciale neloiale și monitorizarea practicilor comerciale neloiale, care reieșind din prevederile acestui articol este unul incert;
- alin. (2) se propune a fi completat după cuvintele "... Agenția Națională de Siguranță a Alimentelor", cu sintagma "*și Inspectoratul Fiscal de Stat*", reieșind din competențele funcționale ale acestei instituții.

În art. 21¹⁸ "Plângeri și proceduri privind practicilor comerciale neloiale", alin. (5) urmează a fi completat cu sintagma "*...sau în arbitraj conform Legii 23/2008 cu privire la arbitraj*".

2. Cu referire la punctul 3 al Art. I. al proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative. Ținând cont de lipsa argumentelor justificatoare și fundamentarea economico-financiară a necesității abrogării alin (12) al art.21¹ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, **considerăm necesară păstrarea acestor prevederi în cadrul capitolului VII "Relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător".**

Considerăm că alin (12) al art.21¹ din Legea nr. 231/2010, în vigoare din data de 07.12.2020, conține o prevedere importantă, care nu se regăsește în capitolul nou VII "*Relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător*" al proiectului propus spre examinare. Drept justificare a introducerii acestui alineat în anul 2020, au fost aduse următoarele argumente: extras din nota informativă la proiect de lege: "*5)Ultima reglementare propusă vizează susținerea comercializării produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt, și anume stabilirea unei cotei de raft, nu mai puțin de 50% din lungimea lineară a raftului, destinată expunerii și vânzării produselor provenite din lanțul alimentar scurt conform unei listei aprobate de Guvern. Lista respectivă va include produsele alimentare / produse procesate în Republica Moldova, precum și a căror volum de producere permite asigurarea continuității livrărilor în magazin, evident și conform parametrilor de calitate și inofensivitatea a produselor. Prin această normă, producătorii locali vor fi siguri în existență pieței de desfacere și își vor consolida eforturile asupra sporirii competitivității produselor fabricate. Impactul economic așteptat de la implementarea normei vizate este dezvoltarea economiei naționale, în special a regiunilor*".

3. Suplimentar, în cazul în care capitolul VII se va referi doar la furnizorii de produse agroalimentare, adițional propunerilor înaintate, solicităm luarea în considerare a propunerilor specifice acestui sector, conform tabelului anexat.

De asemenea, considerăm binevenită transpunerea pct. (11) din Directiva (UE) 2019/633, care urmează să reglementeze tranzacțiile comerciale, indiferent dacă acestea sunt realizate între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități publice, având în vedere faptul că autoritățile publice ar trebui să se raporteze la aceleași standarde atunci când cumpără produse. Astfel, Directiva respectiva se aplică în UE tuturor autorităților publice care acționează în calitate de cumpărători. Excepție fac instituțiile medico-sanitare (p.18 din Directivă). Prin urmare, considerăm binevenită modificarea actelor legislative corespunzătoare.

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova își exprimă cu această ocazie disponibilitatea sa de cooperare pe viitor în vederea susținerii și promovării unui mediu de afaceri prosper și competitiv.

PREȘEDINTE

Digitally signed by Harea Serghei
Date: 2022.01.27 08:44:22 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu HAREA

ASOCIAȚIA PATRONALĂ A SUBIECȚILOR COMERȚULUI INTERIOR "ProBiz"

MD-2012, str. Mitropolit Varlaam, 65, of. 232, mun. Chișinău, Republica Moldova,
email: lawyer@dp.md, tel: +373 22 27 69 79

*Ministerului Economiei
al Republicii Moldova*

Autorităților competente, implicate în inițiativa legislativă

Persoanelor cointeresate

Subiect: Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (legea practicilor comerciale neloiiale).

Nr. înregistrare Cancelaria de Stat: 27/ME/2022

Analiza și propuneri din partea Asociației Patronale "PRO BIZ"

Nr. 05/22

din 11 februarie 2021

Stimați colegi!

Prin prezenta **Asociația Patronală a Subiecților Comerțului Interior "ProBiz"**, în interesele *retailerilor naționali* din Republica Moldova, care activează sub mărcile «Linella», «Nr.1», «Fidisco», «Green Hills» («Velmart») și «Fourchette» vine să prezinte propunerile sale vis-a-vis de modificările la Legea nr. 231 privind comerțul interior (în continuare – "Proiect"), ce țin de armonizarea Legii nr. 231 privind comerțul interior (în continuare Legea nr. 231) cu legislația europeană, în special, cu Directiva 633/2019 cu privire la practicile comerciale neloiiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară (în continuare – "Directiva 633/2019").

I. Înainte de a veni cu propunerile noastre referitor la Proiectul supus consultărilor publice, urmează să enunțăm câteva motive, care au stat la baza adoptării Directivei 633/2019, și anume:

1. Punctul unu din Preambul Directivei stabilește, că motivația adoptării Directivei nr. 633/2019 este că *în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară se constată în mod curent inegalități semnificative în ceea ce privește puterea de negociere a furnizorilor și cea a cumpărătorilor de produse agricole și alimentare. Respectiv, inegalitățile privind puterea de negociere pot conduce la practici comerciale neloiiale în cazurile în care parteneri comerciali mai*

importanți și mai puternici încearcă să impună anumite practici sau clauze contractuale care sunt în avantajul lor în legătură cu o tranzacție de vânzare.

2. Iar pct. 9 la fel din Preambul stabilește următoarele: ***Diferențele în ceea ce privește puterea de negociere, care corespund dependenței economice a furnizorului față de cumpărător, sunt susceptibile de a conduce la impunerea de către operatorii mai mari a unor practici comerciale neloiale asupra operatorilor mai mici.***

3. Pct 14 din Preambulul Directivei 633/2019 prevede că: ***Prezența directivă ar trebui să se aplice în ceea ce privește conduita comercială a operatorilor mai mari față de operatorii care au o putere de negociere mai mică. Cifra de afaceri anuală a diferiților operatori este o aproximare adecvată a puterii relative de negociere. Cu toate că este o aproximare, acest criteriu oferă operatorilor previzibilitate cu privire la drepturile și obligațiile lor în temeiul prezentei directive. O limită superioară ar trebui să împiedice acordarea de protecție operatorilor care nu sunt vulnerabili sau sunt mult mai puțin vulnerabili decât partenerii sau concurenții lor mai mici. Prin urmare, prezența directivă prevede categorii de operatori, stabilite pe baza cifrei lor de afaceri, în funcție de care acestea beneficiază de protecție.***

4. Iar art. 1, alin.2 din Directiva nr. 633/2019 descrie în care situații sunt aplicabile prevederile prezentei. Si anume, atunci când există un raport disproporționat dintre cifra de afaceri a Furnizorului și a Cumpărătorului, fapt care îi plasează pe picior de inegalitate în procesul de egalitate.

Având în vedere cele menționate, scopul Directivei 633/2019 este de a minimiza riscurile comerciale pe care le întâmpina producătorii agricoli și alimentari în procesul de negocieri cu cumpărătorii. Iar aceste riscuri intervin în special când puterea de negociere între Furnizor și Cumpărător este inegală.

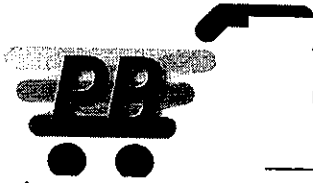
II. În continuare vom analiza inițiativa legislativă propusă dezbaterilor publice.

Autorii Proiectului în Nota informativă statuează: ***Necesitatea elaborării prezentului proiect de lege a fost determinată de existența practicilor comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, iar ca soluție se propune ajustarea cadrului normativ național la prevederile Directivei (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar (în continuare Directiva).*** Conduita neloială în afaceri a operatorilor care dețin o putere de negociere semnificativă atunci, când nu este interzisă poate submina viabilitatea economică a victimelor PCN, precum și încrederea acestora în corectitudinea generală a lanțului de aprovizionare cu alimente.

Cu toate acestea, autorii nu prezintă în calitate de argumente convingătoare decizii de sancționare exacte, care să stabilească, practici neconcurențiale din partea Comercianților. Mai mult, autorii nu prezintă statistici clare, care să determine ca anume din cauza comportamentului neloial al comercianților producătorii naționali se descurajează și-si închid afacerile. Argumentele acestora despre necesitatea implementării fiind doar declarative și fără substrat factologic.

Mai mult decât atât, autorii Proiectului au omis să solicite avizurile autorităților competente ale CNA și ale Consiliului Concurenței referitor la Proiectul dezbătut.

Totodată, deducem că autorii Proiectului nu au luat în considerație faptul, că în Decembrie 2017 majoritatea entităților din comerțul organizat modern deja și-au asumat anumite angajamente în

ASOCIAȚIA PATRONALĂ A SUBIECȚILOR COMERȚULUI INTERIOR "ProBiz"

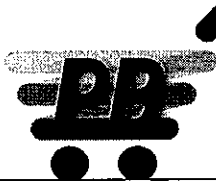
MD-2012, str. Mitropolit Varlaam, 65, of. 232, mun. Chișinău, Republica Moldova,
email: lawyer@dp.md, tel: +373 22 27 69 79

asigurarea condițiilor de concurență loială, subsemnând **Codul de bune practici privind relația dintre lanțurile de unități comerciale cu profil alimentar și furnizorii de produse**, acest fapt demonstrând contrariul la lipsa argumentelor autorilor Proiectului în privința practicilor concurenței neloiale.

(<https://www.competition.md/libview.php?l=ro&idc=40&id=6244&t=/Transparenta/Transparen-ta-decizionala/Codul-de-bune-practici-privind-relatia-dintre-lanturile-de-unitati-comerciale-cu-profil-alimentar-i-furnizorii-de-produse>)

Avizul cu propuneri din partea Asociației Patronale a Subiecților Comerțului Interior
"ProBiz"

Nr.	Prevederile Proiectului	Propunerea "ProBiz"	Argumentarea
1	<p>Preambulul Proiectului: Prezenta lege transpune parțial prevederile Directivei 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.</p>	<p>Considerăm oportun modificarea preambulului în următorul fel: Prezenta lege transpune parțial prevederile Directivei 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar din Republica Moldova.</p> <p>Se propune de a fi stabilit în Preambulul inițiativei legislative scopul articolelor noi introduse, precum că Proiectul de Lege vine încuraja anume ÎMM ca subiecți, care cad "sub protecția Proiectului" împotriva practicilor de concurență ne loială.</p> <p>La fel urmează a fi accentuat în Preambulul PL, că prevederile Capitolului VII (art.21¹⁴-21¹⁸) sunt aplicabile practicilor cu implicarea nemijlocită a ÎMM</p>	<p>Transpunerea Directivei urmează să atingă următoarele finalități: 2) echilibrarea puterii de negociere a furnizorilor inclusiv ale ÎMM, în raport cu cea a cumpărătorilor, inclusiv comercianților, dar și în fața procesatorilor/producătorilor, înglobând tot lanțul de la fermier până la masa consumatorului final; Păstrarea textului în redacția propusă va avea drept consecință extinderea protecției nu doar asupra produselor autohtone, dar și asupra produselor de import.</p> <p>Urmează să fie accentuat Scopul proiectului , care este protecția producătorilor naționali mici și mijlocii (ÎMM) de produse agricole si alimentare. Chiar și așa, se propune de a fi clar accentuat, că anume ÎMM sunt subiecții, care cad "sub protecția Proiectului" și că prevederile Capitolului VII (art.21¹⁴-21¹⁸) sunt aplicabile practicilor cu implicarea nemijlocită a ÎMM. În cazul în care nu se va face accent pe aplicarea normelor noi pe ÎMM – se va aduce impact advers practicilor anti-concurențiale, fiind create facilități adiționale producătorilor mari, care deja dețin o pondere suficientă pe piață.</p>
2	<p>Articolul 21¹⁴ <i>preț de vânzare</i> – (i) în cazul producătorului/procesatorului - costul produsului final care include profitul net furnizorului, costurile de producție inclusiv impozitele și taxele nerecuperabile, drepturile de import/export, costurile suportate pentru livrare, prelucrare, sortare, împachetare în vederea aducerii lor în forma și la locul predării către cumpărător; (ii) în cazul furnizorului intermediar - costul produsului final care include costul de achiziție al produselor, profitul net al furnizorului intermediar și costuri suplimentare de achiziție al produselor.</p>	<p>În conformitate cu art. 3 din legea nr. 231, noțiunea de: <u>preț de vânzare/preț final</u> al unei unități de produs sau al unei cantități din produs, incluzând TVA și toate celelalte taxe) este utilizată, având un alt sens.</p> <p>Se propune a completa Proiectul cu definițiile: "Reduceri de preț în legătură cu lichidarea de stoc" – proces de aplicare a unei reduceri față de prețul produsului(elor), care întâmpină dificultăți de comercializare, aplicarea acestei reduceri urmând scopul de fluidizare a vânzărilor și excluderea a risipei alimentare.</p> <p>"Perioada de testare a produselor noi" – interval de timp, în interiorul căruia Părțile vor acorda condiții preferențiale anumitor categorii de produse noi pentru a fi analizată cererea consumatorului final față de aceste produse noi. Durata perioadei de testare va depinde de acordul Părților</p>	<p>Proiectul propune o noua definiție a unei si aceeași noțiuni, în cadrul aceluiași Proiect de lege.</p> <p>În conformitate cu art. 54 din Legea nr. 100/22.12.2017 cu privire la actele normative: c) <i>terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi;</i> d) <i>noțiunea se redă prin termenul respectiv, evitându-se definiția acesteia sau utilizarea frazeologică, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni;</i></p> <p>Propunerea de a defini în Proiectul de Lege a Reducerii de preț în legătură cu lichidarea de stoc – proces de aplicare a unei reduceri față de preț argumentează prin necesitatea aplicării reducerii față de produsul(ele), care întâmpină dificultăți de comercializare, iar termenul de valabilitate al acestuia se apropie de limita termenului de consum. Aplicarea</p>

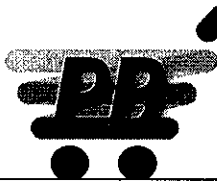

ASOCIAȚIA PATRONALĂ A SUBIECȚILOR COMERȚULUI INTERIOR "ProBiz"

MD-2012, str. Mitropolit Varlaam, 65, of. 232, mun. Chișinău, Republica Moldova,
email: lawyer@dp.md, tel: +373 22 27 69 79

		în raport cu particularitățile produsului, inclusiv perioada de consum" (se va aplica mai multor situații din Capitolul VII. în special alin."r" din art. 21 ¹⁶	acestei reduceri urmând scopul de fluidizare a vânzărilor și excluderea risipei alimentare.
3	Articolul 21¹⁶ lit. g) anularea de către cumpărător a comenzilor de produse agricole și alimentare perisabile într-un termen de preaviz atât de scurt încât furnizorul nu are posibilități rezonabile de a găsi o alternativă pentru comercializarea sau utilizarea produselor respective: un termen de preaviz mai scurt de 30 de zile este întotdeauna considerat un termen de preaviz scurt; lit. h) modificarea de către cumpărător în mod unilateral a clauzelor unui contract de furnizare pentru produse agricole și alimentare care se referă la frecvența, metoda, locul, calendarul (termenii sau periodicitatea) sau volumul furnizării sau livrării produselor agricole și alimentare, standardele de calitate, condițiile de plată sau prețurile sau în ceea ce privește furnizarea de servicii, în măsura în care acestea sunt menționate explicit în contract;	Propunem utilizarea lexemului: "Părți" în schimbul cuvântului "Cumpărător".	Cumpărătorul trebuie să se bucure tratate echitabile fără a-l subestima în raport cu Furnizorul. Or, anularea de către Furnizor a livrării fără un termen de preaviz la fel perturbă activitatea Cumpărătorului, care în termeni restrânși trebuie să găsească alți Furnizori, care să livreze produse necesare similare pentru a fi suplinite pe raft. În cazul păstrării în redacția propusă de autori, legea va stabili posibilitatea Furnizorului să <u>modifice unilateral contractul</u> în orice moment. Iar din acest considerent, Cumpărătorul nu va avea sustenabilitatea și previzibilitatea necesară în organizarea procesului său de activitate.
4	Articolul 21¹⁶ lit. k): cumpărătorul refuză să confirme în scris clauzele unui contract de furnizare între cumpărător și furnizor în legătură cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisă; cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă în mod ilegal secrete comerciale ale furnizorului;	Considerăm necesar să fie clarificată această prevedere. <i>Propunem excluderea următoarei fraze: cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă în mod ilegal secrete comerciale ale furnizorului;</i>	Nu este clar ce acțiune anume constituie o practică comercială neloială: nerespectarea formei scrise a clauzelor contractuale sau refuzul cumpărătorului de a confirma refuzul de respectare a formei scrise a contractului. Considerăm inoportun utilizarea unor astfel de prevederi în conținutul legii nr. 231, or aceasta face obiectul unei alte legi și anume Cod Civil. Astfel, pentru răspândirea secretului comercial, Codul civil deja stipulează sancțiunile aplicabile (art. 2048). Astfel, este ineficient acordarea unui statut de practică comercială neloială unui comportament deja sancționabil printr-un alt act normativ în vigoare. Acest fapt va crea premise pentru sancționare dublă pentru unul și același comportament.
5	Articolul 21¹⁶ lit. l): cumpărătorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii comerciale împotriva furnizorului în cazul în	<i>Propunem să modificarea lit. l) după cum urmează:</i> Cumpărătorul/Furnizorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii	Așa cum am stabilit în Preambulul Avizului, practicile comerciale neloiale pot avea loc din partea ambilor actori. În acest caz, legea nu

	care furnizorul își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritățile de aplicare a legii sau prin cooperarea cu autoritățile de aplicare a legii în timpul unei investigații;	comerciale împotriva furnizorului/cumpărătorului în cazul în care furnizorul își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritățile de aplicare a legii sau prin cooperarea cu autoritățile de aplicare a legii în timpul unei investigații; De asemenea, urmează a fi clar definită noțiunea de : <u>represalii comerciale</u> .	poate stabili criteriile de protejare doar pentru Furnizor. În conformitate cu art. 8, alin. 1 din legea nr. 845/03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi: Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștientizând că acestea asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenoriat în baza legislației în vigoare. Legislația națională nu definește ce înseamnă: represalii comerciale. Iar, acest lucru va crea premise pentru interpretări variate și aplicări neuniforme.
6	Articolul 21¹⁶ n) refuzul repetat al furnizorului sau cumpărătorului să utilizeze în procesul de negocieri a unui contract sau amendament la contract mijloace de înregistrare în formă scrisă în vederea respectării prevederilor alin. (1) al art. 21 ¹⁵ ;	Urmează să fie clarificată prevederea dată și respectiv coordonarea lit. "n" cu lit. "k" din Proiect.	Nu este clar, ce anume se are în vedere prin: mijloace de înregistrare în formă scrisă. Or, legislația națională operează cu noțiuni juridice: acte juridice încheiate în formă scrisă (art. 321 Cod civil). Mai mult, cum se diferențiază lit. "n" de lit. "k" din conținutul aceluiași articol care din perspectiva noastră prevede aceeași obligație: respectarea formei scrise a contractului.
7	Articolul 21¹⁶ lit. q) : cumpărătorul condiționează cumpărarea prin livrarea în mai mult decât una din unitățile comerciale de care dispune. Se va acorda prioritate unității comerciale celei mai apropiate de furnizor sau oricărei din unitățile negociate.	Se propune a fi <i>ajustată</i> această prevedere, la sfârșitul paragrafului fiind inclusă fraza: <i>"Excepție de la această prevedere constituie situațiile, când Părțile vor stabili de comun acord anumite cerințe de livrare, care vor satisface interesele ambelor părți în Contract"</i> *Urmează a fi asigurată LIBERTATEA Părților de a determina condițiile de livrare în baza Contractului negociat și semnat (!)	Prin prezenta prevedere se intervine dur în activitatea de negocieri dintre părți, care într-o economie de piață sunt libere, așa cum stabilește și Constituția RM. Articolul 126 (2) Statul trebuie să asigure: b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție; Art. 993 (2) Cod civil stipulează: <i>Părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor.</i> Mai mult, comunicăm că în cazul produselor perisabile oferirea posibilității Furnizorului de a livra produsele doar la o entitate (un magazin din rețea) va crea premise pentru încetinirea termenului de livrare. Or, spre exemplu, Furnizorul livrează produse perisabile doar la un magazin al Cumpărătorului, care ulterior trebuie să le livreze altor magazine din rețeaua sa. Livrarea de către Furnizor a produselor către d"cea mai apropiată unitate comercială a cumpărătorului poate avea impact negativ în majoritatea cazurilor, deoarece aceasta va prelungi în timp

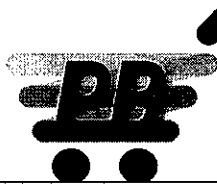

ASOCIAȚIA PATRONALĂ A SUBIECȚILOR COMERȚULUI INTERIOR "ProBiz"

MD-2012, str. Mitropolit Varlaam, 65, of. 232, mun. Chișinău, Republica Moldova,
email: lawyer@dp.md, tel: +373 22 27 69 79

			perioada de livrare a produsului către consumator, fiind dependentă de circumstanțe (volumul mare a livrărilor/ condiții climaterice/ tehnice).. In aceste circumstanțe se va perturba termenul dintre livrare a mărfii și plasarea acesteia la raft pentru consumatorul final.
8	<p>Articolul 21¹⁶ lit.R) r) cumpărătorul refuză listarea prevăzută la alin. (8) al prezentului articol fără coordonare cu autoritatea de monitorizare prevăzută la alin. (9).</p>	<p>Prevederea urmează a fi exclusă sau, <i>alternativ</i>, întreg Capitolul VII să fie aplicat doar față de situațiile cu implicarea producătorilor din categoria IMM.</p> <p><i>Mai mult decât atât, acest articol poate fi aplicat doar în raport cu produsele agricole preambalate și marcate corespunzător, or, aplicarea condiției de listare a produselor similare livrate în vrac este imposibilă, deoarece produsele în vrac, livrate de mai mulți producători agricoli face imposibilă diferențierea acestora la casele sau echipamentul de marcaj (!)</i></p> <p>Suplimentar propunem, ca condiția "listării" să fie aplicată doar după respectarea anumitor condiții:</p> <ul style="list-style-type: none">i) Aceasta se va aplica doar în raport cu IMMii) Listarea va avea loc doar după prezentarea în mod transparent a condițiilor de livrare și după prezentarea listei exhaustive a produselor în cadrul negocieriloriii) Listarea se va aplica doar după "perioada de testare a produselor noi"	<p>Se propune, ca Părțile să aplice "valabilitatea obligației de listare" doar pentru produse noi și doar pentru perioada de "testare" a produsului nou. Durata perioadei de testare va depinde de acordul Părților în raport cu particularitățile produsului, inclusiv perioada de consum.</p> <p>În privința produselor agricole condiția din lit. r) art.21¹⁶ ar putea fi discutată doar pentru cazurile, când produsele agricole sunt preambalate și marcate cu bar-code, care ar permite diferențierea acestora de produsele similare, vândute în vrac.</p> <p>Introducerea acestei prevederi în practică ar bloca activitatea cumpărătorului, care și-a dotat magazinele cu echipament și softuri conform sistemului anumit de marcaj, de aceea, produsele agricole "în vrac" cu aceleași caracteristici nu pot fi plasate în vânzare de diferiți furnizori fără a fi preambalate/ marcate pentru că ele nu pot fi deosebite la marcarea acestor fructe/legume, dar nici la casele de marcaj. De exemplu, nu pot să fie deosebite tehnic câteva feluri de cartofi ne ambalați cu aceleași caracteristici (ex., de culoare roză), livrate de diferiți vânzători, atunci când se vor cântări pentru a fi marcați. Același confuz va apărea și livrarea în vrac a altor categorii de fructe și legume în cazul lipsei ambalajului și marcajului acestora.</p>
9	<p>Articolul 21¹⁶ lit.s) furnizarea (vânzarea) produselor agricole și alimentare sub prețul de vânzare, exceptând profitul furnizorului, cu excepția cazurilor și termenilor prevăzute la alin. (6). Cumpărătorul nu poate solicita plăți prevăzute la alin. (2) sub limita prevăzută la prezenta litera.</p>	<p>Prevederea urmează a fi clarificată.</p> <p>Se propune introducerea noțiunii de "reduceri de preț în legătură cu lichidarea de stoc" și definirea acesteia în Preambul.</p> <p><i>Fiind introdusă această noțiune ("reducere de preț odată cu lichidarea de stoc"), care se va aplica sub garanția, că nu va aduce atingere profitului furnizorului, stabilit prin Contract - va dispărea sensul și</i></p>	<p><i>Autorii argumentează introducerea prevederii date în felul următor: „Astfel, furnizorul devine protejat de impunerea de plăți care l-ar fi lipsit de cel puțin compensarea "sinecostului" produsului, oferindu-i totuși posibilitatea de a se afla pe raft, fapt care este indispensabil lansării unui produs nou pe piață sau pe general ar asigura prezența pe piață. Totodată, interzicerea acestei PCN pune pe poziții de egalitate furnizorii cu putere de promovare diferită, considerând că un mare producător, datorită volumului întreprinderii și cifrei de afaceri, își poate</i></p>

		<p><i>necesitatea prevederii din lit. "S" art.21¹⁶</i></p> <p><i>Din cele menționate, aplicarea reducerii de preț cu scop de lichidare de stoc se va aplica pentru:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> i) Produsele, care se vând încet și termenul de consum al cărora a depășit 2/3; ii) Cu scop de a preveni risipa alimentară (!) 	<p><i>permite vânzări sub "sinecost", pe când IMM mai degrabă că nu.</i></p> <p>Astfel, nu putem fi de acord cu argumentele autorilor proiectului, or. are loc confundarea a 2 situații specifice distincte.</p> <p>Acțiunile promoționale au drept scop informarea și aducerea produsului mai aproape de consumatorul final. Însă, există situații când unele produse ajunse pe raft nu sunt "atractive" pentru consumatorul final în dependență de mai multe criterii (preț/necesitate/calitate). În aceste situații, comerciantul, în scopul de a fluidiza procesul de comercializare a produsului, stabilește un preț redus.</p> <p>Mai mult, deși autorii în analiza impactului de reglementare statuează, ca 90% din producătorii de produse agricole și alimentare sunt IMM, tot ei spun că: <i>Totodată, interzicerea acestei PCN pune pe poziții de egalitate furnizorii cu putere de promovare diferită, considerând că un mare producător, datorită volumului întreprinderii și cifrei de afaceri, își poate permite vânzări sub "sinecost", pe când IMM - mai degrabă că nu</i></p> <p>Accentuăm, că la caz trebuie să aducem claritate la două situații diferite: i) atunci, când este vorba despre acțiuni promoționale și ii) situații de comercializare a produselor, care <u>nu se vând</u> la preț inițial, urmând să fie redus prețul de comercializare (dar această comercializare nu are scop de promoție, ci doar fluidizarea vânzării produsului, față de care consumatorul nu manifestă interes).</p> <p>Accentuăm, că reducerea de preț la produsele, care nu se comercializează în dinamica dorită de Părți, este o acțiune menită să fluidizeze vânzarea anumitor produse prin lichidarea de stoc. Este important de menționat, că se propune ca reducerea de preț să nu aducă atingere costului produsului, stabilit prin contract, astfel garantându-se, că reducerea de preț nu va avea impact asupra intereselor producătorului.</p> <p>Respectiv, reducerea de preț odată cu lichidarea de stoc nu reprezintă reduceri comerciale, aplicate în perioada de promoții și, respectiv, reducerea de preț odată cu lichidarea de stoc nu poate fi limitată cu perioada celor 60 zile per, prevăzută în art.21¹⁶ (6).</p> <p>Respectiv, din acest considerent se propune introducerea noțiunii de "reduceri de preț în legătură cu lichidarea de stoc".</p>
10	<p>Articolul 21¹⁶ (4) Plățile și costurile stipulate la literele b) – f) al alin. (2), precum și orice reduceri comerciale solicitate de cumpărător</p>	<p><i>Aceste prevederi urmează a fi clarificate.</i></p>	<p>1. Proiectul utilizează noțiuni diferite care generează confuzia în interpretarea prevederilor. Alin. 4 din Proiect operează cu plăți, costuri și reduceri comerciale. Ulterior,</p>

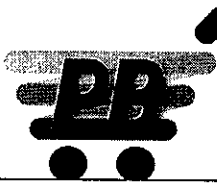

ASOCIAȚIA PATRONALĂ A SUBIECȚILOR COMERȚULUI INTERIOR "ProBiz"

MD-2012, str. Mitropolit Varlaam, 65, of. 232, mun. Chișinău, Republica Moldova,
email: lawyer@dp.md, tel: +373 22 27 69 79

	<p>ulterior contractului de furnizare, inclusiv urmare reușitei de pe urma vânzării în baza contractelor de furnizare, fac obiect a unor contracte separate sau anexe distincte a contractelor de furnizare și se înregistrează separat în evidențele contabile a furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ). Reducerile obținute conform prevederilor prezentului alineat se exclud din costul de achiziție al produselor.</p>		<p>alin. 5 operează doar cu noțiunea de Reduceri Comerciale, ca apoi iar sa se faca referire la "plăți si costuri".</p> <p>In aceste conditii, Proiectul trebuie sa definească clar, ce inseamna plăți si costuri pentru a se evita interpretări eronate.</p>
11	<p>Articolul 21¹⁶ (5) În cazul în care cumpărătorul solicită o plată pentru situațiile menționate la literele (b), (c), (d), (e) sau (f) al alineatului (2) cumpărătorul îi prezintă furnizorului, la cererea acestuia, o estimare în scris a plăților unitare sau totale, în funcție de informația care este cea mai adecvată, și, în măsura în care se referă la situațiile menționate la literele (b), (d), (e) sau (f) al alineatului (2), îi prezintă în scris furnizorului și o estimare a costurilor și fundamentul estimării respective. Plățile efectuate în baza prevederilor prezentului alineat se înregistrează separat în evidențele contabile a furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ).</p>	<p>Este necesar o clarificare adițională a prezentului alineat.</p>	<p>Ce anume se are în vedere prin estimare în scris a plăților unitare? Si cum acestea se coroborează cu alin.2 din art. 21¹⁶: cu excepția cazului în care acestea au fost convenite anterior prin clauze clare și lipsite de ambiguitate din contractul de furnizare sau printr-un contract sau amendament ulterior între furnizor și cumpărător</p>
12	<p>Articolul 21¹⁶ (6) (6) Pentru cazurile prevăzute la litera c) al alin. (2) o reducere comercială poate fi solicitată de către cumpărător înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată de cumpărător, în care se precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus. Termenul acțiunilor de promovare efectuate în baza prezentului alineat nu poate depăși 60 de zile per an per produs.</p>	<p><i>Se propune:</i> <i>Alternativ, se va implementa o nouă redacție a acestei prevederi după cum urmează:</i> (6) Pentru cazurile prevăzute la litera c) al alin. (2) o reducere comercială poate fi solicitată de către cumpărător înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată de cumpărător Părți, în care Părțile vor preciza perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus. Termenul acțiunilor de promovare efectuate în baza prezentului alineat nu poate depăși 60 de zile per an per produs pentru situațiile, când Părțile nu au specificat în contract durata perioadelor de promoție.</p>	<p>Dincolo de imixiunea în libertatea contractului prin limitarea termenului pentru promovarea produsului, se limitează perspectiva de promovare a produselor noi, care riscă să nu ajungă în zona de interes a consumatorului final, termenul de promoție fiind un factor semnificativ merceologic în comunicarea cu consumatorul, fiind categorie de produs având termen specific pentru a se promova (!)</p> <p>Considerăm, că doar Părțile prin comun acord în Contract pot decide:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Categoriile de produse menite de a fi promovateb) Mărimea reducerii, care poate fi aplicată față de anumit produsc) Durata perioadei de promoție per categorie de produs

13	<p>Articolul 21¹⁶ (8) Cumpărătorii nu pot refuza listarea produselor agricole și alimentare, prezentate în forma și condițiile minime cerute de cumpărător, în cazul în care astfel de cerințe există. Forma și condițiile minime cerute de cumpărător privind modul de prezentare a produselor se fac publice și urmează să fie conforme practicilor comerciale și de producție în domeniu corespunzătoare tipului de produs. Listarea va cuprinde întreaga gamă de produse din ofertă. În cazul ofertelor de produse identice sau similare la listare se va acorda prioritate producătorilor/procesatorilor din categoria întreprinderilor mici și mijlocii astfel cum sunt definite la art. 4 și 5 din Legea nr. 179/2016”.</p>	<p>Prevederea urmează a fi aplicată cu condiția, <i>în care</i> întreg Capitolul VII să fie aplicat doar față de situațiile cu implicarea producătorilor din categoria ÎMM</p> <p>Se propune, ca Părțile să aplice excepție pentru ”obligația de listare” doar pentru produse noi și doar pentru perioada de ”testare” a produsului nou. În privința produselor agricole condiția alin.(8) art.21¹⁶ ar putea fi discutată doar pentru cazurile, când produsele agricole sunt preambalate și marcate cu bar-code, care ar permite diferențierea acestora de produsele similare, vândute în vrac.</p> <p>Introducerea acestei prevederi în practică ar bloca activitatea cumpărătorului, care și-a dotat magazinele cu echipament și softuri conform sistemului anumit de marcaj, de aceea, produsele agricole ”în vrac” cu aceleași caracteristici nu pot fi plasate în vânzare de diferiți furnizori fără a fi preambalate/ marcate pentru că ele nu pot fi deosebite la marcarea acestor fie la cântărirea lor în zona fructe/legume, dar nici la casele de marcaj.</p> <p>De exemplu, nu pot să fie deosebite tehnic câteva feluri de cartofi ne ambalați cu aceleași caracteristici (ex., de culoare roză), livrate de diferiți vânzatori, atunci când se vor cântări pentru a fi marcați. Același confuz va apărea și livrarea în vrac a altor categorii de fructe și legume în cazul lipsei ambalajului și marcajului acestora.</p>	<p>Articolul 126 (2) Constituție: Statul trebuie să asigure: b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;</p> <p>În conformitate cu art. 8, alin. 1 din legea nr. 845/03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi: <i>Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiințioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenoriat în baza legislației în vigoare.</i></p> <p>Revenind la obiecția noastră de la pct. 1, unde am remarcat că nu este utilizată sintagma lant alimentar scurt. Reiterăm, că metoda de protecție care se dorește a fi creată pentru produsele naționale se va extinde în aceeași măsură și producătorilor mari, dar și produselor de import.</p> <p>Revenim în acest context la propunerea de a aplica Cap.VII doar față de raporturile cu implicarea ÎMM.</p>
14	<p>Articolul 21¹⁶ (9) Refuzul de listare prevăzut de alin. (8) poate fi întemeiat doar pe lipsa de spații disponibile pe raft și urmează a fi coordonat cu autoritatea de monitorizare, și consfințită într-un proces-verbal de constatare. Refuzul de listare urmează a fi comunicat autorității de monitorizare cel târziu în următoarea zi lucrătoare pe adresa oficială de e-mail sau la linia fierbinte a entității. Verificarea condițiilor refuzului se va efectua de către autoritatea de monitorizare în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicare. Neverificarea condițiilor refuzului de listare și lipsa implicită a procesului verbal de constatare în cazul comunicării de către cumpărător a refuzului de</p>	<p><i>Prevederea urmeaza a fi excusa.</i></p>	<p>Hotararea de guvern nr. 600/27.06.2018 cu privire la organizarea si functionarea Agentiei Nationale pentru Siguranta Alimentelor stabileste la pct. 7 din anexa nr. 1 urmatoarele: <u>Agencia are misiunea de a asigura implementarea politicilor statului in domeniile orientate spre garantarea sigurantei alimentelor si a calitatii produselor alimentare, inclusiv a alcoolului etilic, a productiei alcoolice, produselor vitivinicole si a berii, intretinerea unui sistem de masuri publice menite sa asigure sanatatea animala si protectia plantelor, inofensivitatea produselor alimentare si a materiei prime, precum si protectia consumatorilor in domeniul alimentar.</u></p> <p>În acest context, este necesar de determinat, dacă ANSA are competența și resursele necesare în implementarea alin. 9 propus de</p>

ASOCIAȚIA PATRONALĂ A SUBIECȚILOR COMERȚULUI INTERIOR "ProBiz"

MD-2012, str. Mitropolit Varlaam, 65, of. 232, mun. Chișinău, Republica Moldova,
email: lawyer@dp.md, tel: +373 22 27 69 79

	<p>listare nu constituie temei de apreciere a acțiunilor cumpărătorului ca practică comercială neloială. Constatările procesului-verbal se vor reverifica de către autoritatea de monitorizare din 10 în 10 zile sau la sesizarea scrisă a cumpărătorului sau furnizorului fiind exceptate de la prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p>		<p>autori. Mai mult, această clauza urmează a fi analizată din perspectiva coruptională.</p> <p>Dorim să atragem atenția în special la următoarea formulare: <i>Constatările procesului-verbal se vor reverifica de către autoritatea de monitorizare din 10 în 10 zile sau la sesizarea furnizorului.</i></p> <p>În acest context, ANSA i se deroga dreptul să viziteze entitatea comercială, care a raportat lipsa spațiului la fiecare 10 zile. Considerăm, acordarea unui asemenea drept autorității de monitorizare ca și niște acte permise de intimidare (prin vizite frecvente) a Cumpărătorului, ca să-l determine sub presiune administrativă (controale ANSA) să nu refuze listarea unor produse în favoarea acelor produse a cărui Furnizor nu a avut loc pe raft.</p>
15	<p>Articolul 21¹⁷ Autorități competente</p> <p>(1) Se desemnează Consiliul Concurenței în calitate de autoritate competentă cu atribuții de stabilire, examinare, asigurare a aplicării interdicțiilor și sancționare a practicilor comerciale neloiale.</p> <p>(2) Se desemnează Agenția Națională de Siguranță a Alimentelor, în calitate de autoritate cu atribuții de monitorizare și generalizare a practicii privind practicile comerciale neloiale.</p> <p>(3) Procedurile și alte relații privind examinarea, asigurarea aplicării interdicțiilor și sancționarea practicilor comerciale neloiale necuprinse în prezentul capitol sunt reglementate de Legea concurenței nr. 183/2012.</p>	<p><i>Alin. 2 și alin. 3 urmează a fi excluse.</i></p>	<p>ANSA nu are competența nici resursele umane necesare pentru a determina, care sunt practicile comerciale neloiale.</p> <p>Alin. 3 expus în redacția din Proiect nu are efect juridic, or, Legea Concurenței este aplicabilă de jure asupra relațiilor dintre Cumpărător și Furnizor fără a fi necesar menționarea acestui fapt și în legea nr. 231.</p> <p>Considerăm inoportună dublarea și într-o lege ce reglementează relațiile comerciale interne. Or, astfel se încalcă principiile stabilite de Legea nr. 100/22.12.2017 privind actele normative care prevede la:</p> <p>Articolul 3, alin.1 <i>La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:</i></p> <p>d) <i>oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice;</i></p>
16	<p>Articolul 21¹⁸ (1) Furnizorii adresează plângeri, inclusiv anonime, privind practicile comerciale neloiale Consiliul Concurenței. În cazul grupurilor de persoane juridice, uniuni/asociații ale acestora care au acționat ca furnizor, plângerea poate fi adresată inclusiv de un membru al acesteia în cazul în care practica comercială neloială vizează produsul furnizat de către acest membru</p>	<p><i>Urmează a fi incluși și Cumpărătorii cu dreptul de adresare a plîngerilor către Consiliul concurenței.</i></p>	<p>Practicile comerciale neloiale pot fi aplicate și de Furnizor nu doar de Cumpărător. Este cel puțin inechitabil oferirea posibilității doar Furnizorului dreptului de adresare.</p> <p>În conformitate cu art. 8, alin. 1 din legea nr. 845/03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi: Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiincioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a</p>

		<p>Se va exclude sintagma: "inclusiv anonime".</p>	<p><i>folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenoriat în baza legislației în vigoare.</i></p> <p>Legea concurenței nr. 183/11.07.2012 a fost adoptată prin transpunerea principiilor și rigorilor europene. Legea concurenței este legea specială, care stabilește activitatea Consiliului Concurenței. Investigarea practicilor comerciale neloiale se pun în sarcina Consiliului Concurenței. În conformitate cu legea specială Consiliul Concurenței nu investighează plângerile anonime (art. 49 Legea Concurenței).</p> <p>Astfel, dacă nu se elimină sintagma o să avem două norme conflictuale.</p>
17	<p>Articolul 21¹⁸ 2) În sensul atribuțiilor autorității competente și procedurilor de examinare a plângerilor practicile comerciale neloiale sunt echivalente încălcărilor legislației din domeniul concurenței pentru concurență neloială.</p>	<p>Urmează a fi exclusă.</p>	<p>Modificările care se doresc a fi înfăptuite care au impact asupra Legii concurenței, urmează a fi analizate cu atenție. Or. sancțiunile pe care le pot aplica Consiliul Concurenței sunt de 1-2% din cifra de afaceri.</p> <p>Respectiv, urmează a și evita expresii de genul: <u>În sensul atribuțiilor autorității competente și procedurilor de examinare a plângerilor practicile comerciale neloiale sunt echivalente încălcărilor legislației din domeniul concurenței pentru concurență neloială.</u></p> <p>Or, acest lucru atrage după sine și sancționarea la fel ca și pentru încălcarea normelor materiale ale legii concurenței.</p>
18	<p>Articolul 21¹⁸ (5) Litigiile privind practicile comerciale neloiale pot fi soluționate pe cale amiabilă în baza Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere.</p>	<p><i>Va fi detaliat inclusiv după cum urmează: Litigiile privind practicile comerciale neloiale pot fi soluționate pe cale amiabilă înainte de fi adresate Consiliul Concurenței în baza Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere.</i></p>	<p>Mai mult, NU este clar determinat în Proiect, când exact intervine această prevedere înainte sau după adresarea la Consiliului Concurenței?</p>

Sperăm, ca propunerile Asociației noastre să aduc impact favorabil pentru atingerea scopului autorilor acestei inițiative legislative pentru a sprijini producătorii autohtoni din categoria IMM și prevenirea practicilor concurenței ne loiale.

Cu deosebită considerațiune,

Victor Durlășteanu

Președinte

Asociația Patronală a Subiecților Comerțului Interior "ProBiz"

Digitally signed by Durlășteanu Victor
Date: 2022.02.11 12:54:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Transmis prin e-mail

Propunerile consolidate ale Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate "LAPTE" (ANPLPL LAPTE) și Patronatului Întreprinderilor Industriale Prelucrătoare de Carne (PIPC), la proiectul Legii privind modificarea unor acte normative (legea practicilor comerciale neloiale), specifice sectorului agroalimentar.

	Directiva	Proiect	Propunerile ANPLPL LAPTE și PIPC	Explicații la Propunerile ANPLPL LAPTE și PIPC
	<p>„produse agricole și alimentare” înseamnă produsele enumerate în anexa I la TFUE, precum și produsele care nu sunt enumerate în anexa respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca alimente prin utilizarea produselor enumerate în anexa respectivă;</p>	<p><i>produse agricole și alimentare</i> – o listă de produse agricole și alimentare stabilită de Guvern;</p>	<p><i>produse agricole și alimentare</i> – o listă de produse agricole și alimentare stabilită de Guvern, precum și produsele care nu sunt enumerate în anexa respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca alimente prin utilizarea produselor enumerate în anexa respectivă</p>	
	<p>„cumpărător” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de stabilire al persoanei respective, sau orice autoritate publică din Uniune, care cumpără produse agricole și alimentare; termenul „cumpărător” poate include un grup de astfel de persoane fizice și juridice;</p> <p>„autoritate publică” înseamnă autorități naționale, regionale sau locale, organisme de drept public sau asociații formate din una sau mai multe astfel de autorități sau din unul sau mai multe astfel de organisme de drept public;</p>	<p><i>cumpărător</i> - înseamnă orice persoană fizică (cu excepția consumatorului final), juridică sau grup, uniuni/asociații a acestora, care cumpără produse agricole și alimentare;</p>		
	<p>„furnizor” înseamnă orice producător agricol sau orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de stabilire al acestora, care vinde produse agricole și alimentare; termenul „furnizor” poate include un grup de astfel de producători agricoli sau un grup de astfel de persoane fizice și juridice, precum organizațiile de producători, organizațiile de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații;</p>	<p><i>furnizor</i> - înseamnă orice producător agricol sau orice persoană fizică sau juridică sau grup, uniuni/asociații a acestora, care vinde produse agricole și alimentare; <i>furnizor-intermediar</i> – orice persoană fizică sau juridică care nu este producătorul/procesatorul sau importatorul produsului vândut unui cumpărător; în sensul prezentei noțiuni grupurile, uniunile/asociațiile de producători agricoli nu sunt considerați intermediari.</p>	<p><i>furnizor</i> - Orice producător agricol, persoană fizică autorizată, întreprindere individuală, asociație familială, sau persoană juridică, care vinde produse agricole și/sau alimentare, autorizată să desfășoare activități de producție și/sau procesare a produselor alimentare în vederea comercializării acestora către un cumpărător; termenul de <i>furnizor</i></p>	<p>Se propunem o singură noțiune: <i>furnizor</i> – după cum este în Directiva UE 633/2019</p>

			poate include un grup de astfel de producători agricoli sau un grup de astfel de persoane fizice și juridice precum organizațiile de producători, organizațiile de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații;	
„produse agricole și alimentare perisabile” înseamnă produse agricole și alimentare care, prin natura lor sau la stadiul lor de procesare, sunt susceptibile să devină improprii pentru vânzare în termen de 7 zile după recoltare, producere sau procesare;			produse alimentare foarte perisabile din punct de vedere microbiologic;	Noțiunea de: produse agricole și alimentare ușor perisabile nu se susține acest termen este utilizat pentru a stabili lista de produse care se achita în 7 zile din momentul producerii și plasării pe raft , dar această noțiune conține multe lacune și prin introducerea acestei noțiuni creăm practici neloiale. Propunem menținerea Noțiunii generale: d/a cum este în Directiva633/2019
„produse agricole și alimentare perisabile” înseamnă produse agricole și alimentare care, prin natura lor sau la stadiul lor de procesare, sunt susceptibile să devină improprii pentru vânzare în termen de 30 de zile după recoltare, producere sau procesare.				Solicităm la această noțiune să se expună SFS Tratatamentul fiscal și contabil
				Solicităm la această noțiune să se expună SFS Tratatamentul fiscal și contabil
				Se accepta
				Delestări – acțiune prin care cumpărătorul informează că anumite produse din oferta activă nu vor mai fi prezentate pe raft pentru consumatori;

			prezentând și argumentele, care au dus la acea acțiune inclusiv refuzul de a mai comanda și expune marfa.	
			<i>Recepție</i> – acțiune de preluare a mărfii în spațiile cumpărătorului a produselor agricole și/sau alimentare în baza verificării cantitative și calitative a mărfii	
			<i>Stocare</i> crearea de stocuri de produse agricole și/sau alimentare din oferta furnizorului, în depozitele cumpărătorului	Se interzice (practici neloiale)
			<i>Practici comerciale neloiale</i> – sunt considerate practicile care contravin bunei conduite comerciale, bunei credințe și corectitudinii, care sunt impuse unilateral de partener comercial altuia, chiar și atunci când acestea rezultă în urma înțelegerii între părți	Se interzice (practici neloiale)
			<i>Reprezentii comerciale</i> – acțiuni înfăptuite de către un cumpărător asupra furnizorului sau a furnizorului asupra comerciantului, cu scop de intimidare pentru a influența comportamentul acestuia în sensul acceptării condițiilor contractuale ale cumpărătorului sau ale furnizorului sau a unor condiții defavorabile furnizorului respectiv cumpărătorului	Se interzice (practici neloiale)
			<i>Reduceri comerciale</i> <i>Care noțiune va fi utilizată în proiectul elaborat din Directiva sau din Legea 225/2020</i>	SFS, Curtea de Conturi, Ministerul de Finanțe TRATAMENTUL FISCAL ȘI CONTABIL AL REDUCERILOR COMERCIALE ȘI FINANCIARE
		Articolul 21 ¹⁵	Contracte și termenele de plată	Possibil intenția autorilor este de a soluționa problema practicilor ușor perisabile - înseamnă

	<p>(1) Relațiile contractuale dintre furnizorul și cumpărătorul de produse agricole și alimentare se stabilesc prin contracte încheiate în scris, inclusiv în formă electronică, negociate în prealabil de către părți, respectând legislația în vigoare.</p> <p>(2) Termenul de plată pentru produsele agricole și alimentare furnizate se stabilește în contract prin negocieri și nu poate fi mai mare de 45 de zile calendaristice de la data furnizării produselor de către furnizor, cu excepțiile prevăzute la alin. (3) și (4).</p> <p>(3) Termenul de plată pentru produsele alimentare furnizate a căror dată-limită de consum/dată a durabilității minimale [redacted] zile inclusiv, constituie 7 zile calendaristice din momentul recepționării produselor de către cumpărător.</p> <p>(4) Termenul de plată pentru produsele alimentare furnizate a căror dată-limită de consum/dată a durabilității minimale [redacted] zile inclusiv constituie 30 de zile calendaristice din momentul recepționării produselor de către cumpărător.</p> <p>(5) Alineatele (3) și (4) nu se aplică în cazul furnizării de produse agricole și alimentare către:</p> <p>a) instituțiile de drept public din învățământ de nivelurile prevăzute la litera a) – f) din art. 12 al Codului educației nr. 152/2014;</p> <p>b) instituțiile medico-sanitare publice menționate la alin. (2) al art. 4 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995.</p> <p>(6) Încălcarea termenelor de plată stabilite la alineatele (2) - (4) sunt considerate practici comerciale neloiale interzise în sensul alin. (1) al art. 21¹⁶.</p>	<p>produse agricole și alimentare care, prin natura lor sau la stadiul lor de procesare, sunt susceptibile să devină improprii pentru vânzare în [redacted] inclusiv după recoltare, producere sau procesare</p> <p><i>produse agricole și alimentare perisabile</i> - înseamnă produse agricole și alimentare care, prin natura lor sau la stadiul lor de procesare, sunt susceptibile să devină improprii pentru vânzare în termen [redacted] recoltare, producere sau procesare.</p> <p>3) Se propune :-pentru produsele perisabile termenul de plată este data limită de consum /data limită de consum indicat pe ambalaj și/sau certificate de calitate și/sau factura și/sau aviz de însoțire ,dar nu mai mare de 30 de zile calendaristice (ANPLPL)</p> <p>De exclus: prezentarea estimării în scris a prețului de vânzare. Refuzul de prezentare de către furnizor a estimării scrise a prețului de vânzări, sau prezentarea estimării eronate, duce la inaplicabilitatea limitării reducerii comerciale. Rețelele tot timpul vor găsi estimarea nejustificata</p> <p>A modifica denumirea art. Interzicerea practicilor comerciale neloiale d/a similar articolului corespunzător din Directiva 633/2019</p>	<p>neloiale termenilor de plată convenite dintre comerciant și furnizor, dar reglementarea dată a creat și va crea mai multe impedimente în implementare, evidentă și costuri nejustificate atât pentru furnizor cat și pentru comerciant. Aplicarea în practici a pun. (3) și (4) <i>Furnizorul eliberează facturi fiscale separate pe categorii de produse alimentare clasificate conform prevederilor alin. (3) și (4).</i> Presupune pentru producătorii în special lapte și carne eliberarea sutoilor de facturi pe când data limită de consum este expres stabilite în actele de însoțire forma F2 (certificat sanitar veterinar) Certificat de calitate/Declarația de conformitate (benevolă), iar achitarea să aibă loc în dependență de data limita de consum care este indicata în Certificatul de calitate sau pe etichetă sau poate fi indicată în factură eliberată de furnizor, este foarte complicat să se stabilească <i>lista produselor foarte perisabile</i> din punct de vedere microbiologic și astfel pot fi create practici neloiale.</p>
	<p>Articolul 21¹⁶ Practici comerciale neloiale</p> <p>(1) Sunt interzise următoarele practici comerciale neloiale:</p> <p>a) stabilirea de clauze contractuale prin care părțile își stabilesc interdicții, directe sau indirecte, de a cumpăra sau de a vinde produse/servicii de la sau către un terț. Astfel de clauze sunt lovite de nulitate;</p> <p>b) solicitarea și oferirea de reduceri comerciale pentru produsele social importante de primă necesitate conform listei aprobate de către Guvern. Astfel de clauze sunt lovite de nulitate;</p>		

	<p>c) solicitarea și oferirea de reducere comerciale în afara negocierii unui contract sau oferte anunțate în formă scrisă inclusiv în formă electronică. Astfel de clauze sunt lovite de nulitate;</p> <p>d) condiționarea impusă furnizorului să nu vândă produsul altor comercianți la un preț mai mic decât cel la care i-l vinde lui. Astfel de clauze sunt lovite de nulitate;</p> <p>e) condiționarea impusă comerciantului privind păstrarea unui anumit preț de raft. Astfel de clauze sunt lovite de nulitate;</p> <p>f) anularea comenzii de produse agricole și alimentare ușor perisabile. Astfel de clauze contractuale sau acțiuni sunt lovite de nulitate;</p> <p>g) anularea de către cumpărător a comenzilor de produse agricole și alimentare perisabile într-un termen de preaviz atât de scurt încât furnizorul nu are posibilități rezonabile de a găsi o alternativă pentru comercializarea sau utilizarea produselor respective; un termen de preaviz mai scurt de 30 de zile este întotdeauna considerat un termen de preaviz scurt;</p> <p>h) modificarea de către cumpărător în mod unilateral a clauzelor unui contract de furnizare pentru produse agricole și alimentare care se referă la frecvența, metoda, locul, calendarul (termenii sau periodicitatea) sau volumul furnizării sau livrării produselor agricole și alimentare, standardele de calitate, condițiile de plată sau prețurile sau în ceea ce privește furnizarea de servicii, în măsura în care acestea sunt menționate explicit în contract;</p> <p>i) cumpărătorul solicită furnizorului plăți care nu sunt legate de vânzarea produselor agricole și alimentare ale furnizorului sau pentru compensarea costurilor suplimentare de achiziție al produselor;</p> <p>j) cumpărătorul solicită furnizorului plăți pentru deteriorarea sau pierderea de produse agricole și alimentare sau pentru ambele, survenite în spațiile cumpărătorului sau după ce proprietatea a fost transferată cumpărătorului sau din momentul recepționării mărfii, atunci când o astfel de deteriorare sau pierdere nu a avut loc din neglijența sau culpa furnizorului;</p> <p>k) cumpărătorul refuză să confirme în scris clauzele unui contract de furnizare între cumpărător și furnizor în legătură cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisă; cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă în mod ilegal secrete comerciale ale furnizorului;</p> <p>l) cumpărătorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii comerciale împotriva furnizorului în cazul</p>	<p>f) anularea comenzii de produse agricole și/sau alimentare perisabile. Astfel de clauze contractuale sau acțiuni sunt lovite de nulitate .</p> <p>g) se abrogă</p>
--	---	---

	<p>în care furnizorul își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritățile de aplicare a legii sau prin cooperarea cu autoritățile de aplicare a legii în timpul unei investigații;</p> <p>m) cumpărătorul solicită furnizorului compensarea costurilor aferente examinării plângerilor clienților referitoare la vânzarea produselor furnizorului, în pofda absenței unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului;</p> <p>n) refuzul repetat al furnizorului sau cumpărătorului să utilizeze în procesul de negocieri a unui contract sau amendament la contract mijloace de înregistrare sau forma scrisă;</p> <p>o) returnarea furnizorului produselor agricole și alimentare care au fost achiziționate cu respectarea cerințelor cantitative și calitative stipulate în contractele de livrare a produselor, dar care au devenit neconforme reglementărilor aplicabile în domeniul alimentar, inclusiv prin expirarea datei-limită de consum/datei durabilității minimale a acestora. Comerciantul este obligat să lichideze (să distrugă) produsele alimentare neconforme reglementărilor aplicabile în domeniul alimentar;</p> <p>p) neexecutarea de către cumpărător a clauzelor contractuale stabilite în conformitate cu alineatul 2);</p> <p>q) cumpărătorul condiționează cumpărarea prin livrarea în mai mult decât una din unitățile comerciale de care dispune. Se va acorda prioritate unității comerciale celei mai apropiate de furnizor sau oricărei din unitățile negociate.</p> <p>r) cumpărătorul refuză listarea prevăzută la alin. (9) al prezentului articol fără coordonare cu autoritatea de monitorizare prevăzută la alin. (10).</p> <p>s) furnizarea (vânzarea) produselor agricole și alimentare sub prețul de vânzări (exceptând profitul furnizorului) cu excepția cazurilor și termenilor prevăzute la alin. (7). Cumpărătorul nu poate solicita plăți prevăzute la alin. (2) sub limita prevăzută la prezenta literă.</p> <p>(2) Sunt interzise următoarele practici comerciale neloiale, cu excepția cazului în care acestea au fost convenite anterior prin clauze clare și lipsite de ambiguitate din contractul de furnizare sau printr-un contract sau amendament ulterior între furnizor și cumpărător:</p> <p>a) cumpărătorul returnează furnizorului produsele agricole și alimentare nevândute, fără să plătească pentru respectivele produse nevândute, sau fără să plătească pentru eliminarea acestor produse, sau ambele;</p>	
--	--	--

	<p>b) furnizorului i se impune o plată de care este condiționată stocarea, afișarea (inclusiv pe raft sau pe o porțiune a acestuia) listarea produselor sale agricole și alimentare, sau plasarea pe piață a respectivelor produse;</p> <p>c) cumpărătorul solicită furnizorului să suporte, integral sau parțial, costul oricăror reduceri pentru produsele agricole și alimentare vândute de cumpărător cu titlu promoțional;</p> <p>d) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru publicitatea făcută de către cumpărător produselor agricole și alimentare;</p> <p>e) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru serviciile de marketing prestate de către cumpărător privind produsele agricole și alimentare;</p> <p>f) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru personalul care se ocupă de amenajarea spațiilor de vânzare utilizate pentru vânzarea produselor furnizorului.</p> <p>(3) În cazul în care produsele alimentare au fost achiziționate cu respectarea cerințelor cantitative și calitative stipulate în contractele de furnizare a produselor și data limită de existență data durabilității minimale a acestora depășește 180 de zile, comerciantul le poate returna furnizorului cu acceptul acestuia și cu condiția că produsele sunt conforme cerințelor privind siguranța alimentelor și că a rămas cel puțin 1/3 din termenul de valabilitate a acestora.</p> <p>(4) Plățile și costurile stipulate la litera b) – f) al. (2), precum și orice reduceri comerciale solicitate de cumpărător ulterior contractului de furnizare, inclusiv urmare reușitei de pe urma vânzării în baza contractelor de furnizare, fac obiect a unor contracte separate sau anexe distincte a contractelor de furnizare și se înregistrează separat în evidențele contabile a furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ). Reducerile obținute conform prevederilor prezentului alineat se exclud din costul de achiziție al produselor.</p> <p>(5) Reducerile comerciale solicitate de către cumpărător furnizorului de produse agricole și alimentare, cu excepția intermediarilor, nu pot depăși 10% din prețul de vânzare.</p> <p>Furnizorul îi prezintă comerciantului, la cererea acestuia, o estimare în scris a prețului de vânzare. Refuzul de prezentare de către furnizor a estimării scrise a prețului de vânzare, sau prezentarea estimării eronate, duce la inaplicabilitatea limitării reducerii comerciale.</p> <p>1) Plățile menționate la alin. (2) literele: ■ b) și f) nu pot fi mai mari de ■ din costul de achiziție al produselor;</p>	
	<p>Produsele alimentare</p> <p>„data durabilității minimale” înseamnă data până la care produsul alimentar își păstrează proprietățile specifice atunci când este păstrat în mod corespunzător, iar termenul de valabilitate nu poate fi mai mare de ½</p>	<p>Reieșind din aceste prevederi, plățile menționate în alin (2) constituie cumulativ 15%.</p>

	<p>b) c) – e) nu pot fi mai mari de [redacted] din costul de achiziție al produselor.</p> <p>2) în cazul negocierii unui nou contract sau renegocierii prețului de vânzări, limitele prevăzute la pct. 1) se vor calcula din prețul de vânzări.</p> <p>(6) în cazul în care cumpărătorul solicită o plată pentru situațiile menționate la literele (b), (c), (d), (e) sau (f) al alineatului (2) cumpărătorul îi prezintă furnizorului, la cererea acestuia, o estimare în scris a plăților unitare sau totale, în funcție de informația care este cea mai adecvată, și, în măsura în care se referă la situațiile menționate la literele (b), (d), (e) sau (f) al alineatului (2), îi prezintă în scris furnizorului și o estimare a costurilor și fundamentul estimării respective. Plățile efectuate în baza prevederilor prezentului alineat se înregistrează separat în evidențele contabile a furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ).</p> <p>(7) Pentru cazurile prevăzute la litera c) al alin. (2) o reducere comercială poate fi solicitată de către cumpărător înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată de cumpărător, în care se precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus. Termenul acțiunilor de promovare efectuate în baza prezentului alineat nu poate depăși 60 de zile per an per produs.</p> <p>(8) Comerciantul poate aranja la propria discreție sau oferi prin înțelegerea părților, spații distincte de expunere și semnălizare la raft pentru orice produs în funcție de țara de origine, producător, regiune geografică, consumator final țintă sau alte caracteristici distincte a produsului.</p> <p>(9) Cumpărătorii nu pot refuza listarea produselor agricole și alimentare, prezentate în forma și condițiile minime cerute de cumpărător, în cazul în care astfel de cerințe există. Forma și condițiile minime cerute de cumpărător privind modul de prezentare a produselor se fac publice și urmează să fie conforme practicilor comerciale și de producție în domeniul corepunzătoare tipului de produs. Listarea va cuprinde întreaga gamă de produse din ofertă. În cazul ofertelor de produse identice sau similare la listare se va acorda prioritate producătorilor/procesatorilor din categoria întreprinderilor mici și mijlocii astfel cum sunt definite la art. 4 și 5 din Legea nr.179/2016”.</p> <p>(10) Refuzul de listare (Delistarea) prevăzut de alin. (9) poate fi întemeiat doar pe lipsa de spații disponibile pe raft și urmează a fi coordonat cu autoritatea de monitorizare, și consfințită într-</p>	<p>Respectiv propunem ca acestea să nu depășească sumă (sa nu fie mai mult de) 10%</p> <p>a) cumpărătorul returnează furnizorului produsele agricole și alimentare nevândute, fără să plătească pentru respectivele produse nevândute, sau fără să plătească pentru eliminarea acestor produse, sau ambele;</p> <p>La proiectul Legii privind modificarea unor acte normative (Legea 231/2010) în deosebi susținem Art.21/16 (5) și anume privește plafonarea reducerilor comerciale până la 10% din prețul de vânzare, dar cerem excluderea condițiilor de prezentare de către furnizor comerciantului estimarea în scris a prețului de vânzare.</p> <p>Returnarea produselor alimentare conform Legii 221/2013 cerințe sanitare veterinare pentru produse de origine animală se interzice:</p> <p>”Returnarea produselor poate fi doar pentru produsele de origine non animale și aici trebuie sa existe Lista aprobată de guvern și definiția produselor alimentare de origine nonanimală - legume, plante, rădăcini și tuberculi alimentari, fructe, cafea, ceai, mate și mirodenii, cereale, semințe, gume, rășini, seve și extracte vegetale, grăsimi și uleiuri de origine vegetală, zaharuri, băuturi alcoolice, nealcoolice și oțet, procesate sau nu, produse obținute din acestea, suplimente alimentare, produse chimice anorganice și organice utilizate ca ingrediente pentru prepararea produselor alimentare, precum și orice alte produse care</p>
--	--	---

	<p>un proces-verbal de constatare. Refuzul de listare urmează a fi comunicat autorității de monitorizare cel târziu în următoarea zi lucrătoare pe adresa oficială de e-mail sau la linia fierbinte a entității. Verificarea condițiilor refuzului se va efectua de către autoritatea de monitorizare în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicare. Constatările procesului-verbal se vor reverifica de către autoritatea de monitorizare din 10 în 10 zile sau la sesizarea scrisă a cumpărătorului sau furnizorului fiind exceptate de la prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>(11) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul comerțului ambulant cu excepția cazului în care venitul din vânzări a comerciantului ambulant pentru o perioadă fiscală depășește 1 200 000 lei.</p>		<p>sunt destinate consumului uman și care nu sunt de origine animală; produse chimice anorganice și organice - produse care sunt utilizate ca ingrediente pentru prepararea produselor alimentare destinate consumului uman.</p>
	<p>Articolul 21⁷ Autorități competente</p> <p>(1) Se desemnează Consiliul Concurenței în calitate de autoritate competentă cu atribuții de stabilire, examinare, asigurare a aplicării interdicțiilor și sancționare a practicilor comerciale neloiale.</p> <p>(2) Se desemnează Agenția Națională de Siguranță a Alimentelor, în calitate de autoritate cu atribuții de monitorizare și generalizare a practicii privind practicile comerciale neloiale.</p> <p>(3) Procedurile și alte relații privind examinarea, asigurarea aplicării interdicțiilor și sancționarea practicilor comerciale neloiale necuprinse în prezentul capitol sunt reglementate de Legea concurenței nr. 183/2012.</p>		
	<p>Articolul 21⁸ Plângeri și proceduri privind practicile comerciale neloiale</p> <p>(1) Furnizorii adresează plângeri privind practicile comerciale neloiale Consiliului Concurenței. În cazul grupurilor de persoane juridice, uniuni/asociații ale acestora care au acționat ca furnizor, plângerea poate fi adresată inclusiv de un membru al acesteia în cazul în care practica comercială neloială vizează produsul furnizat de către acest membru.</p> <p>(2) În sensul atribuțiilor autorității competente și procedurilor de examinare a plângerilor practicile comerciale neloiale sunt echivalente încălcărilor legislației din domeniul concurenței pentru concurență neloială.</p> <p>(3) Pentru examinarea plângerilor menționate la alin. (1) de către autoritatea competentă nu se percep taxe.</p> <p>(4) Furnizorul și cumpărătorul au dreptul să utilizeze în procesul de negocieri mijloace de înregistrare, care vor putea fi folosite ca probe privind practicile comerciale neloiale cu condiția informării interlocoutorului privind înregistrarea.</p>		

		<p>Furnizorul și cumpărătorul nu pot refuza negocierea cu înregistrare a unui contract sau amendament la contract decât o singură dată.</p> <p>(5) Litigiile privind practicile comerciale neloiale pot fi soluționate pe cale amiabilă în baza Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere.</p>		
		<p>3.</p> <p>Art. II. Legea concurenței nr. 183/2012 (Monitorul Oficial nr.193-197/667 din 14.09.2012) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La art. 14 alin. (2) după cuvintele ”art.15-19” se introduc cuvintele ”, precum și acțiunile de practici comerciale neloiale prevăzute la art. 21¹⁵ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior,” iar după cuvintele ”plângerea privind presupusele acțiuni de concurență neloială” se introduc cuvintele ”sau plângerea depusă în temeiul art. 21¹⁸ alin. (1) din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior.”.</p> <p>2. Art. 71 se completează cu o literă nouă g) cu următorul conținut:</p> <p>”g) comit practici comerciale neloiale prevăzute la art. 21¹⁵ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior.”.</p> <p>Art. III. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>”5) Înfrângerea de practici comerciale neloiale prevăzute la alineatele (2) – (4) al art. 21¹⁵ și alineatele (1) și (2) al art. 21¹⁶ din Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior, se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;”.</p> <p>2. la art. 404¹ după cuvintele ” la art.” se completează cu cuvintele ”273 alin. (5)”.</p>		
		<p>Art. IV Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi Guvernul:</p> <p>a) va stabili criteriile de apreciere a statutului de producător și procesator autohton, precum și de produsele agricole și alimentare autohtone;</p> <p>b) va adopta Codul de bune practici în comerț și măsurile de implementare a acestuia.</p>		<p>Criteriile de Producător și procesator autohton ,trebuie stabilite pana la abrogarea articolului 21¹ precum și de produsele agricole și alimentare autohtone; sau stabilite în legea data la NOTIUNI</p>

Transmis prin e-mail

Către: **Ministerul Economiei**

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru

Copie: **Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova**

Nr. _____ din 24 decembrie 2021

Ref.: Document de poziție la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (legea practicilor comerciale neloiale)

**Stimați Domni,
Stimate Doamne,**

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și urmare examinării proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (legea practicilor comerciale neloiale), în special Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior și comunică următoarele.

În acest context, mediul privat reprezentat de către membrii EBA Moldova (producătorilor locali și retail) susțin inițiativa de contracarare a efectelor negative ale practicilor comerciale neloiale prin ajustarea legislației naționale la Aquis Comunitar pentru a asigura **promovarea unei politici echitabile și echilibrate între toți operatorii de pe piață**, asigurând funcționarea principiilor de concurență loială.

Cu toate acestea ținem să menționăm că inițiativa de racordare a Legii comerțului interior la *Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar* nu îndeplinește pe deplin scopul prezentat în nota informativă la proiect și cel expus mai sus.

Astfel, subliniem că în conformitate cu pct. 14 din preambulul Directivei 2019/633 prevederile acesteia se aplică în ceea ce privește conduita comercială a operatorilor mai mari față de operatorii care au o putere de negociere mai mică și se aplică în dependență de cifra de afacere a furnizorilor de produse agricole și alimentare în raport cu cifra de afaceri a comerciantului (alin. (2) al art. 1 "Obiect și domeniu de aplicare"). Contrar prevederilor Directivei, normele propuse în proiectul de lege sunt aplicabile tuturor furnizorilor și comercianților indiferent de mărimea lor, de puterea de negociere, etc. Astfel, impunerea acestor cerințe suprareglementate relațiilor dintre comerciant și furnizor reprezintă o imixtiune excesivă a statului în relațiile contractuale și contravin Constituției Republicii Moldova (art. 9 și 126).

Totodată, menționăm că proiectul de modificare a Legii comerțului interior conține prevederi (practici comerciale denumite neloiale), care nu sunt prevăzute de Directiva 2019/633 și nici de orice altă directivă sau regulamente – plafonarea mărimii reducerilor comerciale, reglementarea perioadei promoționale, refuzul de a contracta - practice care au fost declarate anticoncurențiale prin avizul negativ al Consiliului Concurenței. Astfel de reglementări din start reprezintă o imixtiune excesivă în activitatea de întreprinzător și contravin prevederilor Constituției RM.

Mai mult ca atât, reglementarea mărimii discount-ului reprezintă o intervenție directă a statului în formarea prețurilor la produs, care va afecta direct consumatorul. Totodată, subliniem că prin aprobarea amendamentelor propuse vor fi create condiții neechitabile pentru activitatea întreprinderilor mici și mijlocii, care se află într-o poziție mai vulnerabilă față de omologia săi mai mari și, astfel nu vor putea asigura implementarea prevederilor legale.

Reiterăm că, conform practicii internaționale orice restricție normativă se aplică doar în cazul acordurilor care împiedică, restrâng sau denaturează concurența. Respectiv, fiecare acord în parte între furnizor și comerciant, menționat în proiect, urmează să fie analizat separat în vederea stabilirii restricționării concurenței, iar stabilirea unor interdicții absolute de încheiere a unor contracte între toți comercianții și furnizorii din domeniul produselor alimentare, fără a specifica cercul exact al subiecților, care cad sub incidența interdicțiilor, **este incompatibilă cu legislația comunitară în domeniul concurenței și contravine Directivei 2019/633. În acest context, considerăm necesară excluderea acestor practici anticoncurențiale din proiectul de lege prin excluderea alin. (5), (7), (11) din art. 21¹⁶.**

Mai mult ca atât, atragem atenția asupra necesității avizării proiectului de lege de către Consiliul Concurenței - autoritate a Statului – sarcina căreia este de a elabora politici și de efectua controlul asupra condițiilor de concurență loială pe piață, precum și supunerii analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Reieșind din cele menționate, EBA Moldova prezintă anexat propunerile și comentariile la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (legea practicilor comerciale neloiale) și comunică despre deschiderea sa în organizarea și/sau participarea la ședință tehnică dedicată, pentru a prezenta argumentările aferente propunerilor/comentariilor prezentate.

Anexă: 7 file.

Cu respect,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

**Propunerile și comentariile EBA Moldova la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative
(legea practicilor comerciale neloiale)**

Nr.	Articolul din proiect	Comentarii/Propuneri/Concretizări
	<p>Capitolul VII Relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător</p>	<p>Dat fiind faptul că proiectul prevede ajustarea Legii comerțului interior la Directiva 2019/633, care nemijlocit prevede practici comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare <u>agricol și alimentar</u>, propunem completarea denumirii capitolului cu sintagma <i>"al produselor agricole si alimentare"</i>.</p>
	<p>Articolul 21¹⁴ Noțiuni utilizate în sensul prezentului capitol <i>produse agricole și alimentare</i> – o lista de produse agricole și alimentare stabilită de Guvern;</p>	<p>Considerăm oportun ca lista produselor agricole și alimentare să corespundă Articolului 2 punctul 1. Al Directivei 2019/633 în care este prevăzut: „ „produse agricole și alimentare” înseamnă produsele enumerate în anexa I la TFUE, precum și produsele care nu sunt enumerate în anexa respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca alimente prin utilizarea produselor enumerate în anexa respectivă;”.</p>
	<p>Articolul 21¹⁵ Contracte și termenele de plată (2) Termenul de plată pentru produsele agricole și alimentare furnizate se stabilește în contract prin negocieri și nu poate fi mai mare de 45 de zile calendaristice de la data furnizării produselor de către furnizor, cu excepțiile prevăzute la alin. (3) și (4). (3) Termenul de plată pentru produsele alimentare furnizate a căror dată-limită de consum/dată a durabilității minimale este de până la 7 zile inclusiv, constituie 7 zile calendaristice din momentul recepționării produselor de către cumpărător. (4) Termenul de plată pentru produsele alimentare furnizate a căror dată-limită de consum/dată a durabilității minimale este între 8 și 30 de zile inclusiv constituie 30 de zile calendaristice din momentul recepționării produselor de către cumpărător.</p>	<p>Per general propunem ca prevederile alin. (2), (3) și (4) să fie revizuite și ajustate în conformitate cu punctul (17) din Preambulul Directivei 2019/633, și anume: „... <i>Nu este compatibilă cu practicile comerciale loiale efectuarea plăților pentru produse perisabile mai târziu de 30 de zile de la livrare, 30 de zile de la încheierea perioadei de livrare convenite, în cazul în care produsele sunt livrate în mod regulat, sau 30 de zile de la data stabilirii sumei de plată. Pentru a oferi o protecție sporită fermierilor și lichidității acestora, furnizorii de alte produse agricole și alimentare nu ar trebui să fie nevoiți să aștepte plata timp de mai mult de 60 de zile de la livrare, 60 de zile de la încheierea perioadei de livrare convenite, în cazul în care produsele sunt livrate în mod regulat, sau 60 de zile de la data stabilirii sumei de plată...</i>”.</p> <p>Totodată, la alin. (3) sintagma “produsele alimentare”, propunem a fi substituită cu sintagma <i>"produsele agricole și alimentare ușor perisabile"</i>, iar la alin (4) sintagma “produsele alimentare” cu sintagma <i>" produsele agricole și alimentare perisabile"</i></p>

	<p>Mai mult ca atât, având în vedere că produsele pot fi livrate în baza avizelor de însoțire a mărfii se propune completarea articolului cu alin. (7) cu următorul conținut: <i>(7) Pentru produsele agricole și alimentare menționate la alin. (2)-(4) furnizorul va transmite cumpărătorului facturi fiscale separate în termen de cel mult 3 zile calendaristice de la data furnizării produselor, în caz contrar, scadența spre plată se va calcula din data recepționării facturii fiscale.</i></p>
<p>Articolul 21¹⁶ Practici comerciale neloiale (1) Sunt interzise următoarele practici comerciale neloiale: c) solicitarea și oferirea de reduceri comerciale în afara negocierii unui contract sau oferte anunțate în formă scrisă inclusiv în formă electronică. Astfel de clauze sunt lovite de nulitate; f) anularea comenzii de produse agricole și alimentare ușor perisabile. Astfel de clauze contractuale sau acțiuni sunt lovite de nulitate; j) cumpărătorul solicită furnizorului plăți pentru deteriorarea sau pierderea de produse agricole și alimentare sau pentru ambele, survenite în spațiile cumpărătorului sau după ce proprietatea a fost transferată cumpărătorului sau din momentul recepționării mărfii, atunci când o astfel de deteriorare sau pierdere nu a avut loc din neglijența sau culpa furnizorului; k) cumpărătorul refuză să confirme în scris clauzele unui contract de furnizare între cumpărător și furnizor în legătură cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisă; cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă în mod ilegal secrete comerciale ale furnizorului; l) cumpărătorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii comerciale împotriva furnizorului în cazul în care furnizorul își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritățile de aplicare a legii sau prin cooperarea cu autoritățile de aplicare a legii în timpul unei investigații; m) cumpărătorul solicită furnizorului compensarea costurilor aferente examinării plângerilor clienților referitoare la vânzarea produselor furnizorului, în pofida absenței unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului;</p>	<p>La litera c) propunem după sintagma "în formă electronică" completarea cu sintagma "sau consemnate de către părți printr-un alt act agreed de comun acord". Se recomandă transpunerea conform Directivei 2019/633, respectiv de exclus litera f), sau de completat cu un termen rezonabil; Anularea comenzilor de produse agricole și alimentare ușor perisabile trebuie să fie permisă pentru evitarea risipei alimentare. Chiar și în cazul unor termene scurte de anulare, furnizorul poate găsi o alternativă viabilă de distribuție, comerciantul nu își poate lua responsabilitatea cantității și - probabil - a reducerii de preț. La litera j) menționăm că nu este posibilă a face o delimitare clară între deteriorarea pe spațiul de vânzare sau vicii ascunse, care nu pot fi determinate în momentul livrării. Aceste situații sunt reglementate de Codul Civil al RM. La litera k) propunem excluderea sintagmei "cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă în mod ilegal secrete comerciale ale furnizorului". Considerăm că clauza trebuie să fie una echitabilă, Secretul comercial este deja reglementat de legislația civilă și de contractele semnate de părți. Litera l) propunem să fie expusă în următoarea redacție: <i>"l) cumpărătorul/furnizorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii comerciale împotriva partenerului comercial în cazul în care cel din urma își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritățile de aplicare a legii sau prin cooperarea cu autoritățile de aplicare a legii în timpul unei investigații;"</i> La litera m) menționăm că viciile ascunse care sunt semnalate de clienți trebuie investigate iar costurile de analiză trebuie suportate de către furnizor. Propunem excluderea litera n), dat fiind faptul că dublează prevederea lit. k); - De exclus litera o) – vine în contradicție cu alin. (2) litera a);</p>

(2) Sunt interzise următoarele practici comerciale neloiale, cu excepția cazului în care acestea au fost convenite anterior prin clauze clare și lipsite de ambiguitate din contractul de furnizare sau printr-un contract sau amendament ulterior între furnizor și cumpărător:

(4) Plățile și costurile stipulate la literele b) – f) al alin. (2), precum și orice reduceri comerciale solicitate de cumpărător ulterior contractului de furnizare, inclusiv urmare reușitei de pe urma vânzării în baza contractelor de furnizare, fac obiect a unor contracte separate sau anexe distincte a contractelor de furnizare și se înregistrează separat în evidențele contabile a furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ). Reducerile obținute conform prevederilor prezentului alineat se exclud din costul de achiziție al produselor.

(5) Reducerile comerciale solicitate de către cumpărător furnizorului de produse agricole și alimentare, cu excepția intermediarilor, nu pot depăși 10% din prețul de vânzare. Furnizorul îi prezintă comerciantului, la cererea acestuia, o estimare în scris a prețului de vânzare. Refuzul de prezentare de către furnizor a estimării scrise a prețului de vânzare, sau prezentarea estimării eronate, duce la inaplicabilitatea limitării reducerii comerciale.

1) Plățile menționate la alin. (2) literele:

a) b) și f) nu pot fi mai mari de 5% din costul de achiziție al produselor;

b) c) – e) nu pot fi mai mari de 10% din costul de achiziție al produselor.

2) În cazul negocierii unui nou contract sau renegocierii prețului de vânzare, limitele prevăzute la pct. 1) se vor calcula din prețul de vânzare.

- De exclus lit. p), q), r), s) – așa cum acestea nu au menirea de a transpune Directiva 2019/633, ci constituie o invenție națională protecționistă, care limitează libertatea contractuală a părților.

Referitor la litera q) considerăm că comerciantul nu poate fi forțat să listeze un furnizor în cazul în care acesta poate livra într-un singur magazin. Această decizie trebuie lăsată la latitudinea părților, în funcție de necesități.

La alin. (2), lit. a) – f) urmează a fi excluse și expuse clar în următoarele aliniate (3) și (4), care stabilesc condițiile de aplicare, odată ce acestea sunt confuze și sunt în contradicție cu alin. (3) și (4).

Propunem expunerea alin. (4) în următoarea redacție:

“(4) Plățile și costurile cu referire la activitatea promoțională, publicitate, serviciile de marketing, plasare raft sau stocare, personal, etc, precum și orice reduceri comerciale solicitate de cumpărător ulterior contractului de furnizare, inclusiv urmare reușitei de pe urma vânzării în baza contractelor de furnizare, fac obiect a unor contracte separate sau anexe distincte a contractelor de furnizare și se înregistrează separat în evidențele contabile a furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ). La cererea furnizorului, cumpărătorul prezintă costurile estimate pentru serviciile respective.”

Considerăm necesară excluderea alin. (5), (7), (9), (10) și (11) – acestea nu constituie o transpunere a Directivei 2019/633.

Reglementările date limitează libertatea contractuală și concurența liberă pe piață. O astfel de ingerință a statului constituie o încălcare a principiilor concurenței și anume - libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale.

Contrariu, pct. (22) din Preambulul Directivei stabilește **“Furnizorii și cumpărătorii de produse agricole și alimentare ar trebui să poată negocia liber tranzacțiile de vânzare, inclusiv prețurile”**. Mai mult ca atât, Consiliul Concurenței prin avizul său din 06.03.2018 a dat aviz negativ la această propusă reglementare, precum și s-a expus negativ de nenumărate ori cu privire la limitările de plafonarea mărimii reducerilor comerciale, reglementarea perioadei

(6) În cazul în care cumpărătorul solicită o plată pentru situațiile menționate la literele (b), (c), (d), (e) sau (f) al alineatului (2) cumpărătorul îi prezintă furnizorului, la cererea acestuia, o estimare în scris a plăților unitare sau totale, în funcție de informația care este cea mai adecvată, și, în măsura în care se referă la situațiile menționate la literele (b), (d), (e) sau (f) al alineatului (2), îi prezintă în scris furnizorului și o estimare a costurilor și fundamentul estimării respective. Plățile efectuate în baza prevederilor prezentului alineat se înregistrează separat în evidențele contabile a furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ).

(7) Pentru cazurile prevăzute la litera c) al alin. (2) o reducere comercială poate fi solicitată de către cumpărător înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată de cumpărător, în care se precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus. Termenul acțiunilor de promovare efectuate în baza prezentului alineat nu poate depăși 60 de zile per an per produs.

(9) Cumpărătorii nu pot refuza listarea produselor agricole și alimentare, prezentate în forma și condițiile minime cerute de cumpărător, în cazul în care astfel de cerințe există. Forma și condițiile minime cerute de cumpărător privind modul de prezentare a produselor se fac publice și urmează să fie conforme practicilor comerciale și de producție în domeniu corespunzătoare tipului de produs. Listarea va cuprinde întreaga gamă de produse din ofertă. În cazul ofertelor de produse identice sau similare la listare se va acorda prioritate producătorilor/procesatorilor din categoria întreprinderilor mici și mijlocii astfel cum sunt definite la art. 4 și 5 din Legea nr.179/2016”.

(10) Refuzul de listare prevăzut de alin. (9) poate fi întemeiat doar pe lipsa de spații

promoționale la adresările asociațiilor de business și autorităților statului.

Propunem excluderea alin. (6) dat fiind faptul că alin. (4) a fost completat cu solicitarea ca la cererea furnizorului cumpărătorul prezintă costurile estimate pentru serviciilor respective. Recomandăm expunerea normelor într-un limbaj simplu, clar și concis pentru a exclude orice echivoc, astfel cum este prevăzut în art. 54 din Legea 100/2017.

Cu privire la alin. (7) considerăm că perioada pentru care un produs poate fi promovat este o decizie a furnizorului și discutată împreună cu comerciantul. O lege nu poate stabili care este perioada optimă pentru promovarea unui produs. În acest sens, alin. (7) considerăm necesar a fi exclus.

Prevederea din alin. (9) contravine principiului libertății contractuale, impunerea semnării unor contracte contravine principiului libertății de a alege partenerii comerciali. Menționăm că refuzul de a contracta este deja reglementat în Legea concurenței și este aplicabil doar companiilor cu o poziție dominantă pe piață. Această norma contravine principiilor legislației civile:

(1) Legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea **egalității participanților la raporturile reglementate de ea**, protecția vieții intime, private și de familie, recunoașterea inviolabilității proprietății, a **libertății contractuale**, **protecția bunei-credințe**, protecția consumatorului, **recunoașterea inadmisibilității imixtiunii în afacerile private**, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente.

(2) Drepturile civile pot fi limitate prin lege organică doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova.

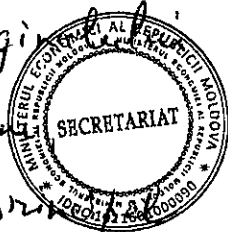
Referitor la alin. (10), menționăm că refuzul listării unui produs poate avea ca bază o multitudine de motive, ca un

<p>disponibile pe raft și urmează a fi coordonat cu autoritatea de monitorizare, și consfințită într-un proces-verbal de constatare. Refuzul de listare urmează a fi comunicat autorității de monitorizare cel târziu în următoarea zi lucrătoare pe adresa oficială de e-mail sau la linia fierbinte a entității. Verificarea condițiilor refuzului se va efectua de către autoritatea de monitorizare în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicare. Constatările procesului-verbal se vor reverifica de către autoritatea de monitorizare din 10 în 10 zile sau la sesizarea scrisă a cumpărătorului sau furnizorului fiind exceptate de la prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>(11) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul comerțului ambulant cu excepția cazului în care venitul din vânzări a comerciantului ambulant pentru o perioadă fiscală depășește 1 200 000 lei.</p>	<p>raport incorect calitate preț, un ambalaj sau o greutate necorespunzătoare, etc., nu numai în cazul lipsei spațiului la raft. Totodată procedura descrisă este anevoiasă și impune costuri de personal suplimentare, precum și contravene principiului libertății contractuale. Astfel, acest alin. Urmează a fi exclus.</p>
<p>Articolul 21¹⁷ Autorități competente</p> <p>(1) Se desemnează Consiliul Concurenței în calitate de autoritate competentă cu atribuții de stabilire, examinare, asigurare a aplicării interdicțiilor și sancționare a practicilor comerciale neloiale.</p> <p>(3) Procedurile și alte relații privind examinarea, asigurarea aplicării interdicțiilor și sancționarea practicilor comerciale neloiale necuprinse în prezentul capitol sunt reglementate de Legea concurenței nr. 183/2012.</p>	<p>Considerăm că prevederile alin. (1) reprezintă o depășire a atribuțiilor Consiliului Concurenței stabilite prin Legea concurenței nr. 183/2012.</p> <p>Nu este clară referința făcută la Legea concurenței nr. 183/2012 privind sancționarea practicilor comerciale neloiale necuprinse în prezentul capitol. Menționăm că Legea Concurenței examinează Concurența neloială și nu practicile comerciale neloiale. Deci obiectul de reglementare a Legii date prevăzut în art. 1, după cum urmează:</p> <p><i>„(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic al protecției concurenței, inclusiv al prevenirii și al contracarării practicilor anticoncurențiale și a concurenței neloiale, al realizării concentrărilor economice pe piață, stabilește cadrul juridic privind activitatea și competența Consiliului Concurenței și responsabilitatea pentru încălcarea legislației în domeniul concurenței.</i></p> <p><i>(2) Scopul prezentei legi constă în reglementarea relațiilor ce țin de protecția, menținerea și stimularea concurenței în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor.”</i></p> <p>Astfel plafonarea reducerilor și reglementarea perioadei promoționale au fost avizate negativ de Consiliul Concurenței, fiind practici care pot distorsiona concurența.</p>
<p>Articolul 21¹⁸ Plângeri și proceduri privind practicilor comerciale neloiale</p> <p>(1) Furnizorii adresează plângeri privind practicile comerciale neloiale Consiliului Concurenței. În cazul grupurilor de persoane</p>	<p>Propunem includerea și Cumpărătorilor cu dreptul de adresare a plângerilor către Consiliul Concurenței.</p> <p>Practicile comerciale neloiale pot fi aplicate și de Furnizor nu doar de Cumpărător. Este cel puțin inechitabil oferirea posibilității doar Furnizorului dreptului de adresare.</p>

<p>juridice, uniuni/asociații ale acestora care au acționat ca furnizor, plîngerea poate fi adresată inclusiv de un membru al acesteia în cazul în care practica comercială neloială vizează produsul furnizat de către acest membru.</p>	
<p>Art. IV Dispoziții finale și tranzitorii (1) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi Guvernul: b) va adopta Codul de bune practici în comerț și măsurile de implementare a acestuia.</p> <p>(4) Codul de bune practici se va semna de cumpărătorii cu excepția celor prevăzuți la alin. (9) al art. 21¹⁶.</p> <p>(5) Cumpărătorii care nu se vor conforma prevederilor alin. (4) nu vor fi considerați din perspectiva acordării oricăror tipuri de facilități fiscale, vamale, scutiri de controale sau acordării de ajutoare de stat de orice fel.</p> <p>(6) Cumpărătorii vizați de prevederile alin. (4) care desfășoară activitate la momentul intrării în vigoare a prezentei legi vor semna Codul de bune practici în termen de 3 luni din momentul realizării prevederilor literei b) al alin. (1), iar comercianții nou înregistrați semnarea Codul de bune practici pînă a începe vânzările.</p>	<p>Recomandarea este ca aderarea la acest Cod de bune practici să fie pe principii benevole, respectiv, să nu existe sancțiuni de orice tip pentru ne semnarea lui.</p> <p>Totodată, Codul de bune practici nu poate fi impus prin decizie administrativă.</p> <p>Propunem excluderea alin. (4)</p>

Conform originalului

V. Cioba
consultant principal

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2023, Chișinău, str. Alecu Russo, 1, et. 2
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

3 mai 2022 nr. DJ-06/ 138-649

**Domnului Sergiu GAIBU,
Ministrul Economiei**

Stimate Domnule Ministru,

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 29 aprilie 2022, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr. 183/2012 a examinat, repetat, proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 27/ME/2022) și, în acest context, reiterează poziția expusă în avizul Plenului Consiliului Concurenței nr. DJ-06/91-339 din 14 martie 2022, având în vedere că majoritatea obiecțiilor conceptuale, carențele atestate și propunerile Consiliului Concurenței nu au fost luate în considerare la definitivarea proiectului de lege.

Totodată, conceptual ținem să menționăm că prevederile proiectului Legii practicilor comerciale neloiale ce vizează modificarea Legii comerțului interior nr. 231/2010 și a Legii concurenței nr. 183/2012 ș.a. în vederea transpunerii Directivei (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară (în continuare Directiva (UE) 2019/633), nu îndeplinesc pe deplin obiectivul urmărit de Directiva (UE) 2019/633 și nici scopul declarat în nota informativă la proiect.

1. Subsecvent, considerăm că pentru atingerea scopului declarat în nota informativă, proiectul urmează să transpună și să stabilească cert sfera/domeniile de aplicare a legii, să determine concret categoria de subiecți care cad sub incidența legii în dependență de puterea de negociere și dimensiunea relativă a furnizorului și cumpărătorului – cifra lor de afaceri anuală, să stabilească clar faptele care vor fi calificate ca fiind practici comerciale neloiale și să determine expres subiectul care urmează a purta răspundere juridică în acord cu prevederile Directivei 2019/633.

2. Cu titlu subsidiar, ținem să menționăm că prin modificarea art.21¹⁴ al Legii comerțului interior nr.231/2010 se propune definirea noțiunilor *cost de achiziție al produselor, costuri suplimentare de achiziție al produselor (servicii de logistică) și costul produsului* care nu sunt corelate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017, Standardele Internaționale de Raportare Financiară și Standardele Naționale de Contabilitate, care reglementează

costul de intrare, costul de achiziție și costul de producție și modalitatea de evaluare a acestor categorii de costuri.

3. Proiectul propune a reglementa și interzice practicile comerciale neloiale fără a fi definite aceste categorii de practici comerciale. Respectiv, în sensul prevăzut de alin.(1) al Art.1 din Directiva (UE) 2019/633 propunem a fi inclusă în proiect definiția practicilor comerciale neloiale ca practici care contravin bunei conduite comerciale, bunei-credințe și corectitudinii, care sunt impuse unilateral de un partener comercial altuia.

4. La propunerea de modificare a alin.(6) al art.21¹⁵ din Legea nr.231/2010, considerăm oportun, pentru a asigura claritate și previzibilitate normei date, de indicat expres care este subiectul al cărei faptă se va considera practică comercială neloială interzisă de lege a cumpărătorului sau a furnizorului. În acelaș context este imperios de stabilit expres, la alin.(1) și alin.(2) al art.21¹⁶ al proiectului, subiectul care cade sub incidența interdicțiilor date – cumpărătorului, pentru a putea examina fapta și stabili subiectul concret la constatarea încălcărilor date.

5. La art. 21¹⁶ alin. (1) lit. t) autorul proiectului propune interzicerea ca practică comercială neloială acțiunea de furnizare (vânzarea) a produselor agricole și alimentare sub costul produsului, exceptând profitul furnizorului, cu excepția cazurilor și termenilor prevăzute la alin. (6), fără a fi prevăzută o asemenea practică în Directiva (UE) 2019/633. Considerăm această prevedere lipsită de raționament economic, or furnizarea sub costul de producție, în cazul întreprinderilor ce nu dețin o poziție dominantă pe o piață relevantă, acțiune neinterzisă de Legea concurenței, poate fi argumentată, în special în cazul producătorilor agricoli, prin necesitatea recuperării rapide a investițiilor și a acoperii creditelor, sau necesitatea lichidării produselor cu termen mic de păstrare, situația aplicabilă și cumpărătorilor / comercianților.

Respectiv, este necesar de atenționat că Legea concurenței în acord cu art. 11 alin. (1) lit. e) interzice întreprinderii cu poziție dominantă practicarea unor prețuri de ruinare, fapt ce se referă și la prețurile sub costurile variabile dacă are ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia, fiind deja calificate ca practici anticoncurențiale. Astfel, întrucât însăși Directiva (UE) 2019/633 nu prevede o asemenea practică și în vederea excluderii paralelismului de norme juridice, considerăm judicios de a exclude interdicția propusă pentru lit.t) alin.(1) art.21¹⁶ din Legea nr.231/2010.

6. Referitor la prevederile alin.(8)-(12) ale art.21¹⁶ din proiect ce vizează listarea care va cuprinde întreaga gamă de produse din ofertă, coordonarea prealabilă a refuzului de listare cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și constatarea acestui fapt în proces-verbal, ținem să menționăm că o asemenea intervenție pe piață din partea unei autorități publice nu este prevăzută în Directiva (UE) 2019/633. Totodată, această intervenție pe piață a ANSA contravine principiilor de bază ale economiei de piață și ale liberei concurențe consfințite de art.126 din Constituția Republicii Moldova, art.3 din Legea concurenței și art. 6 al

Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845/1992, întrucât prin asemenea reglementări excesive a activității de întreprinzător s-ar putea direct sau indirect interveni pe piață și influența producția, varietatea produselor sau inovarea și implicit limita astfel concurența.

Prin urmare, considerăm judicios a fi revăzută interdicția prevăzută la lit.s) a alin.(1) și excluse prevederile conexe ale alineatelor (8)-(12) din art. 21¹⁶ din proiect. Respectiv, în acest context urmează a fi exclusă din competența ANSA atribuția de a coordona prealabil și constata prin proces –verbal refuzul de listare precum și propunerea pentru modificarea art.414 din Codul contravențional de a fi sancționată această practică comercială neloială de către o autoritate responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul de reglementare și control pentru siguranța alimentelor și în domeniul sanitar-veterinar, zootehnic, al protecției plantelor și carantinei fitosanitare, controlului semincer, calității produselor primare, produselor alimentare și a hranei pentru animale.

7. Totodată, la art. 21¹⁶ alin. (6) din proiect este prevăzut termenul maxim al acțiunilor de promovare efectuate de cumpărător – 60 de zile per an per produs, nefiind totuși stabilit clar și previzibil frecvența acestor acțiuni și durata unei acțiuni în parte în decursul acestei perioade de promovare de 60 de zile per an per produs pe care o pot desfășura cumpărătorii.

8. Considerăm că propunerea de la alin. (14) al art. 21¹⁶ din proiect urmează a fi exclusă, deoarece permite comercianților comercializarea sub costul de achiziție a produselor perisabile și ușor perisabile în vederea asigurării rulajului necesar pe raft și respectării cerințelor de inofensivitate, precum și în cazurile prevăzute la Capitolul VI. Astfel, această normă permite, inclusiv comercianților ce dețin o poziție dominantă pe o piață relevantă, să comercializeze unele produse sub cost, practică abuzivă interzisă expres de art. 11 alin. (1) lit. e) din Legea concurenței nr. 183/2012 și calificată ca practicarea unor prețuri de ruinare în scopul înlăturării concurenților. Asemenea practici permissive ar putea constitui temei legal, pentru comercianții cu o poziție dominantă, să comercializeze aceste produse, inclusiv la prețuri de ruinare, în detrimentul comercianților mai mici care nu vor avea asemenea posibilitate de a comercializa sub costul de achiziție aceleași produse pe toată perioada de valabilitate a acestora.

Prin urmare, norma dată nu asigură previzibilitate, caracter practic și nu exclude orice echivoc la evaluarea rulajului necesar sau inutil/nenecesar, considerăm oportun ca norma dată să fie exclusă întrucât nu este limitată în timp și nu este condiționată de expirarea termenului de valabilitate a produsului ci de criterii ce nu pot fi determinate cu exactitate - asigurarea rulajului necesar pe raft, a cerințelor de inofensivitate sau a cazurilor prevăzute la Capitolul VI din Legea nr. 231/2010, acestea din urmă referindu-se la aplicarea unui preț redus și nu a unui preț sub costul de achiziție.

9. În vederea asigurării eficienței examinării sesizărilor privind practicile comerciale neloiale a furnizorilor, se propune a fi completat alin.(1) al art.21¹⁸ din proiect în sensul că furnizorul este în drept să sesizeze Consiliul Concurenței privind practicile comerciale neloiale. La sesizarea presupuselor practici

comerciale neloiale furnizorul trebuie să prezinte probe în susținerea faptelor invocate.

10. Totodată, luând în considerare faptul că în varianta definitivată a proiectului se propune aplicarea exclusivă a legii contravenționale pentru sancționarea practicilor comerciale neloiale prevăzute de alineatele (2)-(5) ale art.21¹⁵ și alinatele (1) și (2) al art.21¹⁶ din Legea nr.231/2010, este oportun de completat art.21¹⁸ din Legea nr.231/2010, Legea concurenței și art. 404¹ din Codul contravențional în acest sens. Respectiv, fără a fi necesar operarea modificărilor la art.72 al Legii concurenței nr.183/2012 se consideră oportun de completat în acest context Legea concurenței nr.183/2012 cu un articol nou 80¹ care să stabilească expres și previzibil că examinarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea prevederilor alineatelor (2)-(5) ale art.21¹⁵ și alinatelor (1) și (2) al art.21¹⁶ din Legea nr.231/2010 se efectuează de către Consiliul Concurenței conform procedurilor și atribuțiilor stabilite de Codul contravențional, dacă aceste fapte nu constituie încălcare a Legii concurenței sau infracțiuni. Or, în acord cu alin.(2) al art.404¹ din Codul contravențional, Consiliul Concurenței este în drept, doar să constate contravenții și să încheie procese-verbale, care ulterior se remit spre examinare în fond și aplicare de sancțiuni contravenționale instanței de judecată competente.

Prin urmare, pentru a asigura aplicarea eficientă și competențe depline autorității de aplicare a legii, propunem Art.II al proiectului ce vizează modificarea Legii concurenței nr.183/2012 să fie expus în următoarea redacție:

Art. II. Legea concurenței nr. 183/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 667) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Art.32 la alin. (1) la final se completează cu textul ”precum și din domeniul practicilor comerciale neloiale dintre întreprinderi la livrarea de produse agricole și alimentare.”

2. Art.39 la lit.j) la final se completează cu textul ”precum și din domeniul practicilor comerciale neloiale dintre întreprinderi la livrarea de produse agricole și alimentare.”

3. După art.80 se completează cu un nou articol cu următoarea redacție:

” Articolul 80¹. Răspunderea pentru încălcarea practicilor comerciale neloiale interzise de alineatele (2)-(5) ale art.21¹⁵ și alinatele (1) și (2) al art.21¹⁶ din Legea nr.231/2010

Examinarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea prevederilor alineatele (2)-(5) ale art.21¹⁵ și alinatele (1) și (2) al art.21¹⁶ din Legea nr.231/2010 se efectuează conform procedurilor și atribuțiilor stabilite de Codul contravențional, dacă aceste fapte nu constituie încălcare a Legii concurenței sau infracțiuni.”

11. În partea ce vizează modificare propusă la Art.III pentru **Codul contravențional**, p.2 în contextul argumentelor invocate la pct.6, considerăm necesar de a fi expus în următoarea redacție:

2. la alineatul (1) al art. 402 textul ”art.273 pct.5) și 5¹)” se abrogă.

Respectiv, modificarea propusă pentru art.414 din Codul contravențional în contextul argumentelor invocate la pct.6 considerăm necesar de a fi expus în următoarea redacție:

4. la articolul 414:

la alineatul (1) după textul ”art.273 pct. 1), 2), 4),” textul ”pct. 5²), 5³), 5⁴),” se abrogă;

la alineatul (2) după textul ”art.273 pct. 1), 2), 4),” textul ”pct. 5²), 5³), 5⁴),” se abrogă.

12. În altă ordine de idei, în acord cu prevederile alin.(32) din preambul și alin.(1) al Art.6 al Directivei (UE) 2019/633, pentru a asigura aplicarea efectivă a interzicerii practicilor comerciale neloiale, autoritățile de aplicare a legii desemnate ar trebui să dispună de resursele și expertiza necesară. Subsecvent, în același scop considerăm necesar a fi completat Art.IV **Dispoziții finale și tranzitorii** din proiect cu un alineat nou (3) care să stabilească expres că până la intrarea în vigoare a legii, Consiliul Concurenței, în vederea aplicării prezentei legi, va fi asigurat cu resurse umane și financiare necesare.

Anexă:

- *avizul Plenului Consiliului Concurenței nr. DJ-06/91-339 din 14 martie 2022 – 4 file.*

Cu respect,

Președinte
Alexei GHERȚESCU

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2022.05.04 10:56:30 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. G. Corcimari
Tel. 022 271 389

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2023, Chișinău, str. Alecu Russo, 1, et. 2
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

14 martie 2022 nr. DJ-06/91-339

**Domnului Sergiu GAIBU,
Ministrul Economiei**

Stimate Domnule Ministru,

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 11 martie 2022, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr. 183/2012 a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 27/ME/2022) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

Conceptual ținem să menționăm că prevederile proiectului Legii practicilor comerciale neloiiale ce vizează modificarea Legii comerțului interior nr. 231/2010 și a Legii concurenței nr. 183/2012 ș.a. în vederea transpunerii Directivei (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară, nu îndeplinesc pe deplin obiectivul urmărit de Directiva (UE) 2019/633 și nici scopul declarat în nota informativă la proiect.

Considerăm că pentru atingerea scopului declarat în nota informativă, proiectul urmează să transpună și să stabilească cert sfera/domeniile de aplicare a legii, să determine concret categoria de subiecți care cad sub incidența legii în dependență de puterea de negociere și dimensiunea relativă a furnizorului și cumpărătorului – cifra lor de afacere anuală, să stabilească clar faptele care vor fi calificate ca fiind practici comerciale neloiiale și modul de determinare a sancțiunilor în acord cu prevederile Directivei 2019/633, fără a fi asimilate formal practicilor anticoncurențiale și practicilor de concurență neloiială interzise de Legea 183/2012.

1. Conform art. I pct. 2 din proiect, Legea cu privire la comerțul interior nr. 231/2010 se completează cu art. 21¹⁶ alin. (1) care prevede un șir de practici comerciale neloiiale interzise, o parte din care nu sunt prevăzute de Directiva 2019/633. Totodată, faptele prevăzute la lit. a), b), d), e), r) și s) care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia sunt deja fapte calificate și interzise de Legea nr. 183/2012 ca practici anticoncurențiale pentru întreprinderile cu putere de piață semnificativă.

Respectiv, aceleași fapte ale întreprinderilor cu poziție dominantă sau aceleași fapte ale întreprinderilor calificate ca acorduri anticoncurențiale vor putea fi dublu calificate și sancționate, atât ca practici anticoncurențiale, cât și ca practici comerciale neloiale.

Astfel, menționăm că prevederile din proiect invocate supra, urmează a fi revăzute sau excluse deoarece acestea contravin principiului *non bis in idem* și principiului oportunității prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, întrucât acestea prevăd dubla răspundere pentru una și aceeași faptă și aplicarea neuniformă a legii.

2. În conformitate cu art. I pct. 2 din proiect, se propune completarea Legii nr. 231/2010 cu art. 21¹⁶ alin. (8), potrivit căruia în cazul ofertelor de produse identice sau similare la listare se va acorda prioritate producătorilor/procesatorilor din categoria întreprinderilor mici și mijlocii astfel cum sunt definite la art. 4 și 5 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Menționăm că Directiva 2019/633 a fost aprobată pentru a interzice o listă de practici comerciale neloiale legate în principal de inegalități semnificative în ceea ce privește puterea de negociere a furnizorilor și cea a cumpărătorilor – care deviază considerabil de la buna conduită comercială.

Astfel, considerăm necesar expres stabilirea în lege a sferei de aplicare a modificărilor propuse - asupra conduitei comerciale a operatorilor mai mari față de operatorii care au o putere de negociere mai mică și stabilirea concretă a pragurilor cifrelor de afaceri anuale ale subiecților legii care urmează a fi determinate în dependență de puterea de negociere și dimensiunea întreprinderii în funcție de cifra de afaceri anuală atât a furnizorilor, cât și a cumpărătorilor de produse agricole și/sau alimentare.

3. Conform art. I pct. 2 din proiect, se propune completarea Legii nr. 231/2010 cu art. 21¹⁸ alin. (1) cu următorul conținut: furnizorii adresează plângeri, inclusiv anonime, privind practicile comerciale neloiale Consiliul Concurenței.

Menționăm că această normă este în contradicție cu prevederile exprese ale art. 76 alin. (1) Cod administrativ nr. 116/2018 conform cărora petițiile anonime nu se examinează. Totodată, în acord cu art. 14 alin. (3) din Legea nr. 183/2012, plângerea privind presupusele acțiuni de concurență neloială se depune conform formularului aprobat prin hotărâre a Consiliului Concurenței, în condițiile prevăzute la art. 51 alin. (2) și (3), iar conform art. 51 alin. (4) al aceluiași act normativ, dacă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin. (1) și (3), plângerea depusă nu constituie o plângere privind presupusele acțiuni anticoncurențiale și este considerată de către Consiliul Concurenței drept o informație de ordin general.

Astfel, adresarea plângerilor anonime va crea impedimente la soluționarea acestora din motiv că autorul trebuie să demonstreze interesul lui legitim - dreptul său vătămat prin comportamentul denunțat. Totodată, posibilitatea depunerii unor

plângeri anonime ar putea genera abuzuri din partea autorilor prin folosirea cu rea-credință a acestui drept, fapt ce ar putea periclita activitatea întreprinderilor reclamate și activitatea de examinare a acestor cauze a autorității publice competente.

4. Conform art. II din proiect, se propune completarea art. 71 al Legii nr. 183/2012 cu lit. g) cu textul „comit practici comerciale neloiale prevăzute la art. 21¹⁶ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior”.

Totodată, art. I al proiectului propune completarea Legii nr. 231/2010 cu art. 21¹⁸ alin. (2) cu textul „în sensul atribuțiilor autorității competente și procedurilor de examinare a plângerilor practicile comerciale neloiale sunt echivalente încălcărilor legislației din domeniul concurenței pentru concurență neloială”.

Menționăm că art. 71 din Legea nr. 183/2012, reglementează faptele ce constituie încălcări ale normelor materiale ale legislației concurențiale (cum ar fi: practici anticoncurențiale, nenotificarea concentrărilor economice ș.a.), pe când răspunderea pentru faptele de concurență neloială este prevăzută la art. 77 din lege.

Astfel, propunerea de completare a art. 71 din Legea nr. 183/2012 va crea confuzii la aplicarea legii, de exemplu la determinarea cuantumului amenzilor stabilită pentru faptele de concurență neloiale sau cea stabilită pentru faptele calificate ca practici anticoncurențiale.

5. Art. III din proiect, propune modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 în vederea sancționării practicilor comerciale neloiale prevăzute la alin. (2)-(4) al art. 21¹⁵ și alineatele (1) și (2) al art. 21¹⁶ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior întreprinse de persoane fizice și juridice.

Având în vedere prevederile art. I pct. 2 din proiect prin care se propune completarea Legii nr. 231/2010 cu art. 21¹⁵ alin. (6) conform căruia încălcarea termenelor de plată stabilite la alin. (2)-(4) sunt considerate practici comerciale neloiale interzise în sensul alin. (1) al art. 21¹⁶ și prevederile art. II pct. 1 din proiect prin care se atribuie Consiliului Concurenței competența de a investiga cazurile de practici comerciale neloiale prevăzute la art. 21¹⁶ din Legea nr. 231/2010, atestăm faptul că autorul proiectului propune dubla sancționare a practicilor comerciale neloiale cu sancțiuni administrative și contravenționale, fără a face o delimitare clară a cazurilor când este pertinentă aplicarea legii contravenționale încălcărilor Legii nr. 231/2010 și când se aplică sancțiunile administrative stabilite de Legea nr. 183/2012.

Totodată, menționăm că inițierea unei investigații concurențiale conform procedurii administrative stabilite de Legea 183/2012 nu se poate încheia cu aplicarea sancțiunilor contravenționale, or aceste categorii de sancțiuni nu pot fi aplicate în afara unui proces contravențional.

6. În altă ordine de idei, se atestă că propunerile de modificarea a Legii nr. 231/2010 și Legii nr. 183/2012 prin asimilarea formală a practicilor comerciale

neloiale cu practicile de concurență neloială și impunerea examinării acestor tipuri de încălcări conform procedurii de examinarea a practicilor de concurență neloială, ar putea crea grave confuzii și ambiguități atât la aplicarea normelor materiale cât și a celor procedurale, întrucât spre exemplu, cazurile de concurență neloială se inițiază doar la plângerea unei întreprinderi aflate în raport de concurență la același nivel al pieței, pe când practicile comerciale neloiale vor putea fi semnalate de entitățile aflate la diferite niveluri ale pieței care se găsesc în raporturi verticale (furnizor vs cumpărător) în cadrul lanțului de aprovizionare alimentară.

Reieșind din cele expuse, ținând cont de experiența de transpunere a Directivei 2019/633 acumulată deja de către cele 16 state membre și carențele atestate, considerăm oportun ca autorul proiectului, suplimentar, să analizeze și să propună soluții alternative întru implementarea obiectivului propus al proiectului de lege de a asigura o protecție eficientă împotriva practicilor comerciale neloiale operatorilor cu o putere de negociere relativ mai mică, care au cel mai mult nevoie de ea, în relațiile verticale stabilite din cadrul lanțului de aprovizionare alimentară.

Cu respect,

Președinte
Alexei GHERȚESCU

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2022.03.14 16:43:56 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

MD-2009, mun. Chișinău, str. M.Kogălniceanu, 63
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО
ПО БЕЗОПАСНОСТИ ПИЩЕВЫХ
ПРОДУКТОВ

MD-2009, г.Кишинев, ул. М.Когэличану, 63
Республика Молдова
Тел/факс. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 04/3-2219 din "13" 05 20 22

La nr. _____ din "____" _____ 20____

Ministerul Economiei
secretariat@me.gov.md

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - *Agenția*), a examinat scrisoarea nr. 06/2 - 1020 din 08.04.2020 (înregistrată la *Agenție* cu nr. 1646 din 11.04.2022) cu privire la avizarea repetată a proiectului definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (legea practicilor comerciale neloiale), număr unic 27/ME/2022, și Vă comunică următoarele.

Agenția nu susține prevederile art.21¹⁶ alin. (12).

Modificările Legii nr. 231/2010 *cu privire la comerțul interior* vin să limiteze practicile comerciale neloiale stabilind relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător, prezentată de 2 agenți economici, deoarece noțiunea de cumpărător în sensul prezentei legi (art.24) exclude noțiunea de „consumatorul final”.

Excluderea alineatului menționat supra din proiectul propus spre avizare este oportună, din motiv că Agenția are misiunea de a asigura implementarea politicilor statului în domeniile orientate spre garantarea siguranței alimentelor și a calității produselor alimentare comercializate consumatorului (persoane fizice) și nu intervine în relațiile comerciale neloiale dintre 2 agenți economici (furnizor-cumpărător), ambii având statut de persoane juridice.

Totodată, Agenția nu dispune de efectiv de resurse umane pentru constatarea condițiilor refuzurilor de listare a mărfurilor și constatare a temeiurilor acestora.

În concluzie, se atrage atenția că cele reliefate la art.21¹⁶ alin. (12) din proiectul propus spre examinare contravin pct. 7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600/2018

Cu respect,

Director general

Radu MUSTEATA

Ex: Cristina Tabuncic
Tel: 022-26-46-43

MINISTERUL ECONOMIEI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Nr. de intrare	<u>3193</u>
Indexul	<u>16</u> " <u>05</u> 20 <u>22</u>

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR
MD-2009, mun. Chișinău, str. M.Kogălniceanu, 63
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

NATIONAL FOOD SAFETY
AGENCY
MD-2009, str. Mihail Kogălniceanu, 63, Chisinau,
Republic of Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 01-6/433 din "14" 02 2022

La nr. _____ din "____" _____ 20____

Ministerul Economiei
secretariat@me.gov.md

Copie:

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, ca urmare a examinării scrisorii Cancelariei de Stat nr. 18-23-906 din 28 ianuarie 2022 (intrare nr. 340 din 31.01.2022) cu privire la avizarea *proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 27/ME/2022)*, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în limita competențelor funcționale, comunică în ordinea argumentelor ce se succed.

1. În articolul 21¹⁴, la noțiunea „preț de vânzare”, după sintagma „costurile de producție inclusiv” se propune de a se completa cu sintagma „cheltuielile de implementare și menținere a sistemului de management al siguranței alimentului”.

Completarea definiției, evidențiază și alte cheltuieli care influențează direct și indirect costul produsului final, dar nu sunt incluse în costul de achiziție a materiei prime (MP). Astfel, în conformitate cu cerințele Legii nr.306/2018 privind siguranța alimentelor și Legii nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare, producătorii sunt responsabili de implementarea și menținerea sistemului de management al siguranței alimentului conform standardelor analizei Riscurilor și punctelor critice de control (HACCP). Acestea se referă la cheltuieli de audit, de certificare, cheltuieli pentru încercări de laborator, procurarea echipamentelor de măsurare și monitorizare a punctelor critice de control, instruire de personal în domeniu, cheltuieli de întreținere a spațiilor de producere și depozitare etc.

2. În articolul 21¹⁶ alin.(1):

1) la lit.g), după cuvântul „anularea” se propune de a se completa cu sintagma „sau înlocuirea”;

2) la lit.j), după sintagma „cumpărătorul solicită furnizorului” se propune de a se completa cu expresia „înlocuirea sau”.

Completările propuse, privind înlocuirea produselor și cerințele trasabilității au ca scop limitarea utilizării practicilor comerciale neloiale din partea comercianților privind înlocuirea/schimbarea produsele furnizate, care ulterior sunt deteriorate sau sunt aproape de expirarea termenului de valabilitate, fără examinarea documentelor primare financiare și care influențează integritatea informațiilor din sistemul de trasabilitate.

3) la lit.o), propoziția „Comerciantul este obligat să lichideze (să distrugă) produsele alimentare neconforme reglementărilor aplicabile în domeniul alimentar” se propune de a se expune într-o nouă redacție și va avea următorul conținut „În funcție de natura neconformității, comerciantul este obligat să distrugă sau să utilizeze condiționat întregul lot de produse alimentare neconforme sau să utilizeze condiționat lotul de produse alimentare neconforme”.

Introducerea termenului ”utilizarea condiționată” este motivată de art. 30 alin.(2) al Legii nr.306/2018 privind siguranța alimentelor, potrivit căruia *”produsele alimentare și materialele care vin în contact cu produsele alimentare ce nu corespund reglementărilor aplicabile din domeniul alimentar, dar care nu sânt falsificate și nu prezintă vreun pericol pentru sănătatea umană pot fi recondiționate înainte de a fi vândute sau distribuite”*. În funcție de natura neconformității, produsele alimentare pot fi utilizate în alte scopuri decât cel destinat inițial. Astfel, se concluzionează că nu în toate cazurile produsele alimentare trebuie distruse.

4) **Articolul 21¹⁶ alin.(1)** se completează cu litera t) care va avea următorul cuprins:

„t) Cumpărătorul nu poate solicita reduceri comerciale lunare, trimestriale sau anuale, din volumul și valoarea produselor furnizate, care afectează direct sau indirect rentabilitatea produsului (produselor), inclusiv acoperirea cheltuielilor privind măsurilor de siguranță alimentară ale furnizorului”.

5) Subsecvent, se reliefează faptul că prevederile articolului 21¹⁶ alin.(3) se contrazic cu prevederile art.21¹⁵.

Completarea propusă are ca scop protejarea producătorilor privind riscurile financiare, necesare de a fi utilizate pentru îndeplinirea cerințelor Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare, care sunt monitorizate și inspectate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Lipsa resurselor financiare, dedicate menținerii măsurilor, din legea menționată, prezintă pericole pentru conformitatea produselor alimentare conform cerințelor de siguranță alimentară.

3. În articolul 21¹⁶:

1) **alin.(3)** în continuare după text, se va completa cu fraza:

„Comerciantul va demonstra că produsele alimentare achiziționate nu și-au pierdut caracteristicile cantitative și calitative prin documente ce atestă calitatea, siguranța și inofensivitatea”.

Completarea are scopul de a specifica că indicii de calitate și de inofensivitate a produselor alimentare trebuie să corespundă cerințelor privind siguranța alimentelor și că au fost respectate condițiile de depozitare și comercializare.

2) Se propune completarea **articolul 21¹⁶ alin.(3)** cu literele a) și b) care vor avea următorul conținut:

„a) Comerciantul va demonstra că produsele alimentare achiziționate nu și-au pierdut caracteristicile cantitative și calitative prin documente ce atestă calitatea, siguranța și inofensivitatea.

b) Returnarea sau retragerea produselor alimentare, livrate de către furnizor, cumpărătorului, se poate face doar în condițiile art.30 din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor, cu documentarea corespunzătoare a cazurilor”.

Este important de menționat că, completarea propusă, are scopul de a specifica faptul că indicii de calitate și de inofensivitate a produselor alimentare trebuie să corespundă cerințelor privind siguranța alimentelor.

4. Articolul 21¹⁷ alin.(2), se exclude.

Modificările Legii nr. 231/2010 vin să limiteze practicile comerciale neloiale stabilind relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător, reprezentată de 2 agenți economici, deoarece noțiunea de cumpărător în sensul prezentei legi (art. 24), exclude noțiunea de „consumatorul final”.

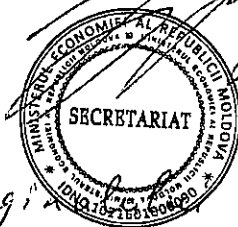
Excluderea alineatului supra menționat din proiectul propus spre avizare este oportună, din motiv că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor are misiune a de a sigura implementarea politicilor statului în domeniile orientate spre garantarea siguranței alimentelor și a calității produselor alimentare comercializate consumatorului final (persoane fizice) și nu interveni în relațiile comerciale neloiale dintre 2 agenți economici (furnizor-cumpărător), ambii având statut persoane juridice.

În concluzie, se atrage atenția că cele reliefate la art. 21¹⁷ alin.(2) din proiectul propus spre examinare, contravin pct.7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.600/2018.

Director general

Radu MUSTEȚA

Ex. Viorica Botnari
Tel. 0(22)26-46-75
viorica.botnari@ansu.gov.md

Conform originalului

V. Ciobanu, consultant principal